

Довідник для
громадян України
в Польщі

ПРАЦЯ ТА ОСВІТА

Meest

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ У ВАРШАВІ

МАЛА УКРАЇНА У ВЕЛИКІЙ ВАРШАВІ

Безкоштовні
консультації
з легалізації праці
та перебування.

Клуб
українських
жінок.

Культурні заходи
(концерти,
виставки, дискусії,
майстер-класи).

Тренінги
та семінари.

Українська
суботня школа
та Дитячий клуб
«Рукавичка».

Курси
польської
мови.

Поради з питань
ринку праці
в Польщі.

Допомога
в інтеграції
у Польщі.

Платні послуги
з легалізації
перебування
та праці
(заповнення
документів
і комплексна
підтримка
легалізації,
переклад
документів,
тренінги
з легалізації).

ul. Zamenhofska 1, Warszawa

тел.: +48 22 258 40 18, +48 727 805 764

biuro@ukrainskidom.pl

ukrainskidom.pl

UkrainskiDom

**Довідник для
громадян України
в Польщі**

ПРАЦЯ ТА ОСВІТА

Варшава 2018

**«Довідник для громадян України в Польщі: праця та освіта»
видав Фонд «Наш вибір». Фінансова підтримка:
фірма «Meest» та Посольство України в Польщі.**

Стан правний на 15 серпня 2018 року.

Автори:

Патриція Міцкевіч, Івона Трохімчик-Савчук, Алла Маєвська,
Мирослава Керик, Олександр Пустовий

Редактор і координатор видання:

Мирослава Керик

Консультант:

Олена Литвиненко

Мовна редакція:

Людмила Гончарук

Проект, графічне оформлення та верстка:

Андрій Філь

Переклад з польської:

Іван Козловський

Номер ISBN:

978-83-946056-1-2

Друк:

Drukarnia Kolumb, Siemiatycze Śląskie, drukarniakolumb.pl

Тираж 10 000 примірників.

Видання безкоштовне.

Усі права застережені.

Видавець:

ФОНД «НАШ ВИБІР»

вул. Заменгофа, 1,
00-153, Варшава

тел.: +48 22 258 40 18
biuro@naszwybor.org.pl

naszwybor.org.pl
naszwybir.pl

ВСТУПНЕ СЛОВО

Ви тримаєте в руках довідник, який має на меті допомогти українським громадянам у Польщі розібратися з базовими правилами, пов'язаними з працею та освітою в цій країні. Це вже третій наш довідник, скерований до українських громадян. Перший ми, тоді ще Громадянська ініціатива «Наш вибір–Україна», видали 12 років тому, а другий – у 2016 році.

Якщо ви – громадянин чи громадянка України, тільки приїхали до Польщі чи проживаєте тут уже кілька років, або ви – молода людина чи батьки дітей різного віку, тоді цей довідник для вас. Тут ви знайдете інформацію про систему освіти Польщі та про українські школи й пункти навчання української мови, які діють у цій країні. Також прочитаєте про легалізацію праці, типи договорів і захист своїх прав у цій країні.

З огляду на обмежений обсяг публікації ми не могли висвітлити всіх тем, які можуть вас цікавити, тому заохочуємо ознайомитися з матеріалами [порталу **naszwybir.pl**](http://naszwybir.pl) та журналу «Наш вибір», де ми постійно інформуємо читачів про зміни права в Польщі й Україні, які можуть мати вплив на ситуацію українських громадян у Польщі. Радимо теж звертатися за **консультаціями до Українського дому у Варшаві** та до організацій, які допомагають мігрантам, або до українських консульських установ, якщо маєте питання, пов'язані з українськими документами. Адреси українських і польських організацій, які допомагають мігрантам, та консульських установ подані окремим розділом.

Цей довідник **підготовано Фондом «Наш вибір»** і видано завдяки фінансовій підтримці **фірми «Meest»** та **Посольства України в Польщі**.

Сподіваємося, наш довідник стане вам у нагоді!

Запрошуємо до читання!

Мирослава Керик,
голова Фонду «Наш вибір»

Зміст

Вступне слово	5
Розділ I. Легалізація праці	7
Розділ II. Система освіти в Польщі	36
Розділ III. Українська освіта в Польщі	64
Адреси українських шкіл і шкільних пунктів	73
Розділ IV. Важливі адреси	81
Дипломатичні та консульські установи України в Республіці Польща	81
Українські організації і релігійні громади в Польщі	85
Організації та установи, які допомагають українцям	88
Телефони довіри	94
Фонд «Наш вибір»: історія, люди та проекти	95
Український дім у Варшаві	97
Meest – фірма, яка єднає українців у всьому світі	99

Розділ I

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПРАЦІ

ВСТУП

Питання, пов'язані з легальним виконанням роботи (працевлаштуванням), перебувають у центрі уваги більшості іноземців, які приїжджають до Республіки Польща або проживають на її території. Кожен має бути зацікавлений у тому, щоб виконувати роботу згідно з чинним законодавством, яке регулює сферу трудових відносин, оскільки це дасть змогу уникнути багатьох зайвих неприємностей та стресових ситуацій.

Положення законодавства, що регулюють процедуру працевлаштування іноземців, досить складні. Треба виконати низку вимог, аби робота в Польщі мала характер легального працевлаштування. Недостатньо наявності самого лише дозволу на роботу чи декларації роботодавця про намір доручення іноземцеві виконання тієї чи іншої роботи (декларація про намір надання роботи). Окрім цього, слід також мати документи, які становлять підставу для перебування в Польщі з правом виконання роботи на її території. Адже, відповідно до положень чинного в Польщі законодавства, нелегальним виконанням роботи іноземцем вважається: якщо особа не має права займатися виконанням даної роботи, або не має відповідного дозволу на роботу (за винятком тих, хто належить до категорії осіб, від яких дозвіл на роботу не вимагається), або підстава її перебування на території РП не дає права займатися трудовою діяльністю. Отже, бажаним легально пра-

цювати в Польщі, слід насамперед визначити, чи належать вони до категорії іноземних громадян, котрі зобов'язані мати дозвіл на роботу, а також чи наявна віза або карта перебування дає їм право займатися трудовою діяльністю. Це надзвичайно важливо, оскільки наслідки нелегального виконання роботи (працевлаштування) можуть бути дуже серйозні.

Ми не очікуємо, що ви будете легко орієнтуватися в положеннях імміграційного законодавства, яке не лише є складним, а й часто змінюється. Однак вважаємо, що вам варто володіти базовими знаннями в цій сфері та ознайомитися з механізмами, які визначають легальне працевлаштування (виконання роботи) в Польщі. Такі знання дадуть змогу гарантувати дотримання ваших трудових прав та допоможуть захистити вас від імовірних зловживань. Сподіваємося, що інформація, викладена в цій частині публікації, допоможе вам зрозуміти принципи виконання роботи (працевлаштування) в Польщі й дасть змогу уникнути тих помилок, яких у цій сфері припускаються найчастіше. Запрошуємо ознайомитися!

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Нелегальне виконання іноземцем роботи в Польщі вважається правопорушенням, за яке загрожує покарання у вигляді накладення штрафу в розмірі не менше 1 000 злотих. Воно також може стати підставою для винесення щодо іноземця рішення під назвою «зобов'язання до повернення» (видворення з країни), наслідком якого є заборона в'їзду на територію Польщі (або на територію Польщі та інших країн Шенгенської зони) на строк від 1 до 3 років.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО НАМІР НАДАННЯ РОБОТИ ІНОЗЕМЦЕВІ, ВНЕСЕНА ДО РЕЄСТРУ ДЕКЛАРАЦІЙ

Систему декларацій про намір надання роботи іноземцеві часто називають спрощеною, оскільки процедура її внесення до реєстру декларацій простіша порівняно з **процедурою отримання дозволу на виконання роботи**. Вона відбувається значно швидше, принаймні так повинно бути. У повсякденній мові декларації про намір надання роботи іноземці називають «запрошеннями» або «піврічними запрошеннями», оскільки вони досить часто становлять підставу для отримання робочої візи до Польщі або працевлаштування в період перебування в Польщі в рамках безвізового режиму.

Щоб розпочати легальну роботу на підставі декларації, слід виконати

багато вимог. Система декларацій дає польським роботодавцям можливість приймати на роботу виключно іноземців – громадян Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови, Росії або України. Максимальний період працевлаштування іноземця на цій підставі не може перевищувати 6 місяців упродовж чергових 12 місяців, при цьому немає жодного значення ані кількість зареєстрованих декларацій, тобто кількість суб'єктів (роботодавців), які дають роботу, ані те, яким чином виконується робота: впродовж 6 місяців підряд чи з перервами (поділена на кілька коротших етапів).

ВАЖЛИВО! На підставі декларації про надання роботи іноземцеві ви можете працювати 6 місяців упродовж чергових 12 місяців. Відлік цих шести місяців йде з першого дня початку виконання роботи, а не від початку календарного року. Наприклад, якщо ви розпочали роботу в Польщі 1 березня, то з цього дня починається відлік 12 місяців. Тобто до 1 березня наступного року ви можете працювати в Польщі на підставі декларацій, звичайно, за умови, що сумарний період роботи за цей час не перевищуватиме 6 місяців.

Розпочати виконання роботи на підставі «запрошення» можна лише після того, як буде зареєстровано декларацію про намір надання роботи іноземцеві в реєстрі декларацій. Цю процедуру здійснює повітове управління праці за місцем знаходження чи місцем постійного перебування суб'єкта, який «доручає» виконання роботи. У декларації міститься інформація про роботодавця та іноземця, а також дані стосовно пропонуваної роботи, а саме – назва професії, посада або вид виконуваної діяльності, місце виконання роботи, період/періоди виконання роботи, вид угоди/договору, що становить підставу для виконання роботи, мінімальний розмір заробітної плати/винагороди, яку може отримувати іноземець, а також розрахунок тривалості робочого часу або кількість годин роботи впродовж тижня/місяця.

ВАЖЛИВО! Праця на підставі декларації про намір надання роботи іноземцеві не може бути пов'язана з діяльністю, що становить підставу для видання дозволу на виконання сезонних робіт.

ВАЖЛИВО! Декларація про намір надання роботи іноземцеві звільняє від необхідності отримання дозволу на роботу, якщо робота виконується на умовах, викладених у декларації.

УВАГА! Немає потреби реєструвати в реєстрі декларацій нову декларацію про намір надання роботи іноземцеві, якщо замість цивільно-правової угоди, наприклад договору про надання послуг, ви підписуєте трудовий договір. Але цей привілей не має зворотної дії, тобто ви не можете замінити трудовий договір цивільно-правовою угодою, не отримавши нової декларації про намір надання роботи іноземцеві.

Якщо справа нескладна і немає потреби проведення процедури в'яснення, повітове управління праці повинно зареєструвати декларацію про намір надання роботи іноземцеві в реєстрі декларацій або повідомити про відмову в реєстрації у строк, що не перевищує 7 робочих днів із моменту отримання декларації, а в справах, що вимагають застосування процедури в'яснення, – у строк, що не перевищує 30 днів із моменту отримання декларації.

Законодавством передбачені випадки, в яких повітовий староста може відмовити в реєстрації декларації про намір надання роботи іноземцеві в реєстрі декларацій. Простими словами можна сказати, що відмова стосується ситуацій, пов'язаних із покаранням роботодавця за доручення іноземцеві нелегального виконання роботи, а також у випадку, коли роботодавця покарано за злочини проти порядку обігу документів та проти прав людей, що виконують заробіткові види діяльності.

Додатково повітовий староста може відмовити в реєстрації декларації про намір надання роботи іноземцеві в реєстрі декларацій, якщо з обставин справи випливає, що декларація була видана фіктивно або не буде використана за призначенням, тобто не для виконання роботи для суб'єкта, який звернувся із заявою про реєстрацію декларації. А також тоді, коли суб'єкт, який доручає виконання роботи, не відповідає вимогам, пов'язаним із виконанням даного виду діяльності чи дорученням виконання роботи іншим особам, наприклад, не володіє достатньою кількістю фінансових ресурсів або ж не дотримується покладених на нього обов'язків у сфері сплати внесків соціального та медичного страхування.

ВАЖЛИВО! В разі відмови в реєстрації декларації про намір надання роботи іноземцеві в реєстрі декларацій, передбачена можливість подання апеляції на ім'я міністра у справах праці. Апеляційне подання вноситься впродовж 14 днів.

Робота на підставі декларації, зареєстрованої в реєстрі декларацій, передбачає низку важливих привілеїв.

По-перше, роботодавець, який має намір продовжити працевлаштування іноземця, звільняється від зобов'язання отримувати від повітового старости інформацію про відсутність можливості вирішення кадрових потреб на локальному ринку праці, тобто проведення так званого «тесту ринку праці». Однак для цього має бути виконана наступна вимога: до моменту подання заяви про видання дозволу на роботу іноземець працював у даного роботодавця і на даному робочому місці не менше 3 місяців, згідно з інформацією, вписаною до зареєстрованої в реєстрі декларації про намір надання роботи іноземцеві. Також іноземець має представити декларацію про намір надання роботи іноземцеві, трудовий договір та документи, що підтверджують сплату страхових внесків у фонд соціального страхування.

По-друге, якщо іноземець був працевлаштований упродовж менше ніж 3-місячного терміну на підставі декларації про намір надання роботи іноземцеві, зареєстрованої в реєстрі декларацій, а роботодавець до завершення строку виконання роботи, вказаного у декларації про намір надання роботи іноземцеві, звернувся із заявою про видання дозволу на роботу цьому іноземцеві на цій же посаді на підставі трудового договору (це стосується лише трудових договорів), робота іноземця вважається такою, що виконується легально, одразу після завершення строку дії цієї декларації до моменту видання дозволу на роботу або вручення рішення про відмову у виданні такого дозволу. Додатково потрібно дотриматися вимоги, яка передбачає, що робота має виконуватися на умовах, не гірших від тих, що були прописані в декларації про намір надання роботи іноземцеві, зареєстрованій у реєстрі декларацій. Подібні принципи застосовуються також у випадку подання заяви про надання дозволу на тимчасове перебування й роботу з метою продовження працевлаштування іноземця в даного роботодавця.

УВАГА! В разі дотримання визначених законодавством вимог, праця, що виконується на підставі декларації про намір надання роботи іноземцеві, зареєстрованої в реєстрі декларацій, є підставою для звільнення від «тесту ринку праці» та дає можливість продовжити працевлаштування в період провадження у справі про видання дозволу на роботу або дозволу на перебування й роботу. Слідкуйте за тим, щоб ці вимоги були виконані.

Суб'єкт, котрий доручає виконання роботи іноземцеві, декларація про намір працевлаштування якого зареєстрована в реєстрі декларацій, у письмовій формі повідомляє відповідне повітове управління праці про початок виконання роботи іноземцем не пізніше дня, коли іноземець розпочав працювати. Якщо працівник не приступив до роботи, суб'єкт зобов'язаний у письмовій формі повідомити про це в 7-денний строк від дати початку виконання роботи, вказаної в реєстрі декларацій.

Попри те, що інформування належить до обов'язків роботодавця, вам варто подбати, щоб роботодавець зробив це, оскільки у протилежному випадку вважатиметься, що іноземець виконував роботу з дня, зазначеного в декларації, за винятком ситуацій, коли з обставин справи буде зрозуміло, що іноземець розпочав виконання роботи пізніше.

ВАЖЛИВО! Недотримання вимог у сфері інформування або надання неправдивої інформації про початок виконання роботи, про те, що іноземець не розпочав виконання роботи, або про завершення виконання роботи працівником на підставі декларації про намір надання роботи іноземцеві – правопорушення, за яке передбачаються фінансові санкції у вигляді накладення штрафу.

14

Суб'єкт, який доручає виконання роботи іноземцеві на підставі декларації про намір працевлаштування, зареєстрованої у реєстрі декларацій, або іноземець, котрий виконує роботу на підставі такої декларації, можуть повідомити відповідне повітове управління праці про закінчення роботи. Хоча це віднесено до переліку прав, а не обов'язків, варто подбати про те, щоб управління праці отримало цю інформацію, аби не давати підстав для припущення, що іноземець, якого стосується декларація про намір надання роботи іноземцеві, закінчив виконання роботи в термін (день), зазначений у декларації.

УВАГА! Виконання роботи без зареєстрованої у реєстрі декларації про намір надання роботи іноземцеві становить підставу для видання рішення під назвою «зобов'язання іноземця до повернення» (видворення з Польщі). Обов'язковим елементом такого рішення є заборона в'їзду на територію Республіки Польща або на територію Республіки Польща та інших країн Шенгенської зони на строк від 1 до 3 років.

У зв'язку з поданням декларації про намір надання роботи іноземцеві, з метою здійснення її реєстрації у реєстрі декларацій, слід сплатити 30 зл.

ДОЗВОЛИ НА РОБОТУ

Дозвіл на роботу – це документ, який, за умови дотримання встановлених законодавчими й нормативно-правовими актами вимог, дає право на легальне виконання роботи в Польщі. Попри наявність дозволу, виконувана робота не буде легальною, якщо підстава вашого перебування (віза або дозвіл на тимчасове перебування) не даватиме вам права на виконання роботи. Окрім того, слід пам'ятати, що роботодавець може доручити іноземцеві виконання роботи іншого характеру або на іншому робочому місці/на іншій посаді, які не відповідають вказаним у дозволі, за умови, що будуть дотримані всі інші вимоги, вписані в дозволі на роботу. Однак сумарний період виконання іншого виду роботи не може перевищувати 30 днів упродовж календарного року.

УВАГА! Навіть при наявності дозволу на роботу ви не можете працювати легально, якщо перебуваєте в Польщі на підставі: візи, що була видана з туристичною метою; візи, виданої у зв'язку з наданням статусу тимчасової охорони; візи, виданої для в'їзду на територію Польщі з гуманітарних причин, з огляду на інтереси держави або її міжнародні зобов'язання, а також коли ви маєте дозвіл на тимчасове перебування, наданий із метою короткотермінового перебування (на підставі ст. 181 абз. 1 Закону «Про іноземців»: мається на увазі дозвіл, що надається іноземцеві, котрий зобов'язаний особисто прибути в польський орган публічної влади, або іноземцеві, особисте перебування якого в Польщі спричинене його особливою ситуацією персонального характеру або інтересами Республіки Польща). Перш ніж розпочинати виконання роботи, ви повинні переконатися – чи не перебуваєте в Польщі на підставі одного з вищезазначених документів.

Дозвіл на роботу видається на конкретного іноземця. У документі вказується:

- суб'єкт, який доручає виконання роботи, тобто роботодавець (у випадку трудового договору), замовник (у випадку договору підядру);
- посада або вид виконуваної роботи;
- мінімальна місячна заробітна плата (винагорода), яку може отримувати іноземець що працює на зазначеній у дозволі посаді;
- розрахунок тривалості робочого часу або кількість годин роботи впродовж тижня/місяця;
- вид угоди/договору, що становить підставу для виконання роботи/

працевлаштування;

- термін, на який видано дозвіл, тобто термін його дії.

У випадку відрядження на виконання роботи в Польщі в дозволі вказується також суб'єкт, до якого відряджено працівника, а коли дозвіл стосується роботи в статусі тимчасового працівника – зазначається «роботодавець-користувач», тобто роботодавець, на котрого безпосередньо працюватиме тимчасовий працівник.

У випадку зміни місцезнаходження чи місця проживання, назви чи юридичної форми суб'єкта, який доручає виконання роботи іноземцеві, поглинання підприємства або його частини іншим суб'єктом-роботодавцем, перехід підприємства або його частини іншому роботодавцеві чи заміна цивільно-правової угоди трудовим договором, оформлення нового дозволу на роботу не вимагається.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Умови, вписані в дозволі на роботу, повинні бути відображені (вписані) також у тексті підписаного з роботодавцем договору. Лише за такої умови робота буде виконуватися у відповідності з отриманим дозволом. Наприклад, ви не можете підписати договір на виконання роботи на посаді бухгалтера, якщо отримали дозвіл на роботу на посаді секретарки.

16

Дозвіл на роботу видається на підставі заяви роботодавця. Його можна продовжити. Це відбувається після письмової заяви суб'єкта, який доручає виконання роботи іноземцеві. Таку заяву слід подати не раніше ніж за 90 днів та не пізніше ніж за 30 днів до дня закінчення терміну дії попереднього дозволу. Стороною в ході такої процедури виступає виключно роботодавець, а отже це він бере участь у вирішенні справи, це до нього направляються всі листи з органу адміністрації, це йому видається рішення про продовження дозволу.

ВАЖЛИВО! Коли триває процедура розгляду заяви про продовження дозволу на виконання роботи, ви можете працювати на раніше встановлених/визначених засадах, але виключно за умови, що заява про видання продовження дозволу на роботу в цього ж роботодавця і на тому самому робочому місці (посаді) була подана у встановлений строк і не мала якихось формальних помилок або формальні помилки були виправлені своєчасно (у встановлений строк). Тоді ваша робота в Польщі вважається легальною з дня подання заяви до дня, коли рішення про продовження дозволу на роботу буде прийняте остаточно.

Дозвіл на роботу видається на визначений термін – не більше 3 років – і, як уже згадувалося, може бути продовжений. У випадку виконання функцій у правлінні юридичної особи, яка на день подання заяви про продовження дозволу на роботу працевлаштовувала понад 25 осіб, воєвода може видати дозвіл на роботу на термін, що не перевищує 5 років. Натомість у випадку відрядження іноземця закордонним роботодавцем дозвіл видається на строк відрядження.

Існує кілька видів дозволів на роботу. Вони представлені й описані у нижченаведеній таблиці.

Види дозволів на роботу

ТИП	КОМУ ВИДАЄТЬСЯ
A	Іноземцям, які працюють на території Польщі на підставі договору з суб'єктом, чие місцезнаходження / місце проживання, дочірнє підприємство / відділення / інший підрозділ або якась інша форма діяльності знаходиться в Польщі. ■
B	Іноземцям, які займають посади в правліннях суб'єктів підприємницької діяльності зі статусом юридичної особи, внесеної до реєстру підприємців, або є командитним товариством в організації; ведуть справи командитного партнера або виступають довіреною особою; сумарно перебувають у Польщі впродовж терміну, що перевищує 6 місяців протягом чергових 12 місяців. ■
C	Іноземцям, які виконують роботу в закордонного роботодавця й відряджені на територію Польщі на період понад 30 днів упродовж календарного року до відділу чи підрозділу зарубіжного суб'єкта або суб'єкта, пов'язаного із закордонним роботодавцем. ■
D	Іноземцям, які виконують роботу в закордонного роботодавця, котрий не має відділу, підрозділу або іншої форми організованої діяльності в Польщі та відряджений на територію Польщі з метою реалізації послуги, що має тимчасовий або ситуативний характер (так звана експортна послуга). ■
E	Іноземцям, які виконують роботу в закордонного роботодавця й відряджені на територію Польщі на період, що перевищує 30 днів протягом чергових 6 місяців з метою, якої не було у вищезазначеному в таблиці переліку (дозволи типу В, С і D). ■

Дозвіл на роботу типу А – це тип дозволу, з яким іноземці мають справу найчастіше. Видається за умови, що іноземець відповідає двом вимогам:

- рівень заробітної плати (винагороди) іноземця не може бути нижчий від рівня зарплати працівників, які виконують подібного роду роботу або працюють на подібних за функціональними обов'язками посадах;
- роботодавець додає до заяви про видання дозволу на роботу для іноземця інформацію старости про відсутність можливості вирішення кадрових проблем роботодавця за рахунок місцевих трудових ресурсів, які внесені до реєстру безробітних, і тих, хто шукає роботу, або про негативні результати набору, який для роботодавця провів відповідний орган. На практиці таку інформацію називають «тестом ринку праці». Його проводить, за заявою роботодавця, староста відповідно до основного місця виконуваної іноземцем роботи, а коли таке місце не можна визначити – відповідно до місцезнаходження або місця проживання роботодавця. На результати тесту ринку праці треба очікувати від 14 до 21 дня.

18

ВАЖЛИВО! Законодавство передбачає ситуацію, коли проведення тесту ринку праці старостою не потрібне для отримання дозволу на виконання роботи. Перевірте, чи це стосується вас.

Представимо найбільш поширені обставини, за яких видання дозволу на роботу можливе без необхідності проведення тесту ринку праці. Це стосується випадків, коли:

- професія, за якою має працювати іноземець, або вид роботи, яку він має виконувати, внесені до переліку професій і видів роботи, щодо яких при виданні дозволу на роботу не вимагається інформації від старости. Такий перелік (список) визначає воєвода відповідно до основного місця виконання роботи (наприклад, у випадку Мазовецького воєводства нині від тесту ринку праці звільнені професії водіїв автобуса й сідлового тягача). Варто зайти на інтернет-сторінку воєводської адміністрації, на території відання якої знаходиться ваше основне місце виконання роботи, та перевірити – чи на посаду

(за спеціальністю), на яку ви маєте бути працевлаштовані, потрібна інформація від старости;

- воєвода видає рішення про продовження дозволу на роботу для того самого іноземця і на тій самій посаді;
- громадяни Вірменії, Білорусі, Грузії, Молдови, Росії або України виконують роботи по догляду за хворими/людьми похилого віку/ дітьми або роботу по господарству (хатню роботу) на замовлення фізичних осіб у домашніх господарствах;
- напередодні подання заяви про видання дозволу на роботу іноземець працював у даного роботодавця і на даному робочому місці не менше 3 місяців, згідно з інформацією, яка вписана в декларації про намір надання роботи іноземцеві, зареєстрованої у реєстрі декларацій, а також представив декларацію про намір надання роботи іноземцеві, трудовий договір і документи, що підтверджують сплату страхових внесків у фонд соціального страхування;
- робота виконується на посадах промислового інженера, інженера виробництва, інженера-технолога з питань виготовлення бетонів, інженера-технолога з виготовлення скла, інженера-енергетика, лікаря-спеціаліста (зі спеціальністю II рівня або званням спеціаліста), медичної сестри без спеціалізації або в період проходження спеціалізації, медичної сестри зі званням спеціаліста, аналітика комп'ютерних систем, спеціаліста з питань розвитку інформаційних систем, розробника мережевого програмного забезпечення та мультимедійного забезпечення, програміста програмного забезпечення (додатків), аналітика комп'ютерних систем і програміста (не віднесеного до категорій, описаних в інших пунктах) або розробника і адміністратора баз даних.

Інші принципи передбачені у випадку видавання **дозволів на роботу типу В**. Суб'єкт, у якого іноземець має бути членом правління, повинен відповідати таким вимогам:

- в податковому році, який передував поданню заяви, отримав доходи в розмірі не менше 12-кратної середньої місячної зарплати у воєводстві станом на третій квартал року, який передував поданню заяви. А також працевлаштовував на підставі безстрокового договору й на повну ставку впродовж щонайменше року, що передував поданню заяви, не менше двох працівників, на яких не поширюється в обов'язковому порядку вимога наявності дозволу на роботу, або

- має у своєму розпорядженні засоби чи здійснює заходи, спрямовані на виконання в майбутньому вимог, зазначених у попередньому пункті, зокрема шляхом реалізації діяльності, яка сприятиме зростанню інвестицій, трансферту технологій, впровадженню корисних інновацій або створенню робочих місць.

За оформлення/видання дозволу на роботу стягується оплата, яка у випадку виконання роботи впродовж терміну, що не перевищує трьох місяців, становить 50 злотих. Натомість, якщо дозвіл на виконання роботи видається на термін, що перевищує три місяці, оплата стягується в розмірі 100 злотих. Коли подається заява на оформлення/видання дозволу типу D, оплата становить 200 злотих. Якщо йтиметься про оформлення/видання продовження дозволу на роботу, то розмір стягуваної оплати становитиме половину від вищевказаних сум, відповідно до типу дозволу та терміну, на який він видається.

ДОЗВІЛ НА ВИКОНАННЯ СЕЗОННИХ РОБІТ

З 1 січня 2018 року набрали чинності нові правові норми, якими передбачено працевлаштування іноземців на період не більше 9 місяців протягом календарного року на підставі дозволу на виконання сезонних робіт.

ВАЖЛИВО! Сезонні роботи можуть виконуватися лише в межах визначених підвидів діяльності в галузі сільського господарства, лісового господарства, мисливства та рибальства, а також у межах діяльності у сфері готельно-квартирних та гастрономічних послуг.

Дозвіл на виконання сезонних робіт на підставі заяви, поданої суб'єктом, який доручає виконання роботи іноземцеві, видає у формі рішення повітовий староста за місцезнаходженням чи місцем проживання. Оплата за видання дозволу на виконання сезонних робіт становить 30 злотих.

Дозвіл на виконання сезонних робіт видається, коли розмір заробітної плати/винагороди, яка буде вказана в підписаній з іноземцем угоді, не буде нижчий від заробітної плати/винагороди працівників, які впродовж такого самого робочого часу виконують роботу подібного типу або на подібній посаді.

Цей дозвіл видається конкретній особі та визначає суб'єкт, який доручає виконання роботи іноземцеві, мінімальний розмір заробітної плати/

винагороди, розрахунок тривалості робочого часу або кількість годин роботи впродовж тижня/місяця, вид угоди/договору, що становить підставу для виконання роботи, а також термін дії дозволу. У випадку, коли дозвіл стосується роботи іноземця в якості тимчасового працівника, в ньому зазначається також роботодавець-користувач.

ВАЖЛИВО! В період терміну дії дозволу суб'єкт, який доручає виконання роботи на підставі дозволу на виконання сезонних робіт, може доручити вам роботу іншого виду, що не має характеру сезонних робіт, на сумарний період не більше 30 днів, якщо платитиме вам заробітну платню/винагороду не нижчу від вказаної у виданому вам дозволі на виконання сезонних робіт, а також за умови, що ви не виконуватимете роботи в якості тимчасового працівника.

У випадку зміни місцезнаходження чи місця проживання, назви чи юридичної форми суб'єкта, який доручає виконання роботи іноземцеві, поглинання підприємства або його частини іншим суб'єктом-роботодавцем, перехід підприємства або його частини іншому роботодавцеві оформлення (видання) нового дозволу на виконання сезонних робіт не вимагається. Видання (оформлення) нового дозволу на виконання сезонних робіт не вимагається також у таких випадках:

- коли буде підписаний трудовий договір замість цивільно-правової угоди або угода про надання допомоги в ході збирання врожаю (згідно з положеннями нормативно-правових актів про соціальне страхування працівників сільського господарства) замість іншої цивільно-правової угоди;
- коли буде підписано угоду іншого виду, а в дозволі на виконання сезонних робіт буде вказана угода про надання допомоги в ході збирання врожаю (згідно з положеннями нормативно-правових актів про соціальне страхування працівників сільського господарства).

Процедура отримання дозволу на виконання сезонних робіт може відрізнитися в залежності від того, чи іноземець уже перебуває в Польщі, чи щойно має намір в'їхати на територію країни.

Якщо іноземець перебуває за межами території Республіки Польща й буде клопотати про видання йому візи з метою виконання сезонних робіт або має намір в'їхати на територію Польщі в рамках безвізового режиму, а суб'єкт, який доручає іноземцеві виконання роботи, відповідає визначеним законодавством вимогам, що обумовлюють видання дозволу

такого типу, повітовий староста реєструє заяву в реєстрі заяв про видання дозволу на виконання сезонних робіт та видає довідку про внесення заяви до реєстру.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Довідка про внесення заяви про видання дозволу на виконання сезонних робіт до реєстру заяв про видання дозволу на виконання сезонних робіт становить підставу для клопотання про видання візи з правом виконання сезонних робіт, а у випадку в'їзду на територію Республіки Польща в рамках безвізового режиму – обґрунтування мети в'їзду.

Після в'їзду іноземця на територію Республіки Польща, пред'явлення документа, що підтверджує право на перебування, а також інформації про адресу місця проживання в Польщі, йому надається дозвіл на виконання сезонних робіт. Із моменту (дня) подання цих документів до моменту (дня) видання рішення у справі його робота в Польщі вважається легальною, якщо він виконуватиме її згідно з умовами, викладеними в довідці про внесення заяви про видання дозволу на виконання сезонних робіт до відповідного реєстру заяв. Натомість, якщо суб'єкт, що доручає іноземцеві виконання роботи, впродовж 120 днів із моменту (дня) внесення заяви до реєстру не представить копії дійсного документа, який дає іноземцеві право на перебування в Польщі, провадження у справі заяви про видання дозволу на виконання сезонних робіт припиняється, за винятком ситуації, коли з обставин справи впливає, що дозвіл на виконання сезонних робіт буде використаний за призначенням, але дещо пізніше.

У випадку іноземців, котрі перебувають у Польщі, документи, що були подані суб'єктом, який доручає виконання роботи, підлягають аналізу, за результатами якого повітовий староста видає дозвіл на виконання сезонних робіт або видає рішення про відмову в наданні такого дозволу. З моменту (дня) подання заяви до моменту (дня) вручення рішення, але не довше 30-денного періоду, робота іноземця вважається легальною, якщо він виконуватиме її згідно з умовами, викладеними в заяві про видання дозволу на виконання сезонних робіт, і заява була подана без формальних недоліків.

У справах, щодо яких немає потреби застосовувати процедуру wyjaśnienia, повітовий староста повинен зареєструвати заяву про видання дозволу на виконання сезонних робіт у реєстрі заяв та видати довідку про внесення заяви до реєстру, або видати рішення про відмову в наданні дозволу

на виконання сезонних робіт упродовж 7 робочих днів з моменту (дня) подання заяви з повним комплектом документів. Аналогічний термін передбачений у ході розгляду справ, що стосуються видання дозволу на виконання сезонних робіт, у випадку яких реєстрація заяви в реєстрі не вимагається. Якщо виникає потреба надати пояснення в справі, ця процедура має бути здійснена впродовж 30 днів з моменту (дня) подання заяви з повним комплектом документів.

ВАЖЛИВО! Заяви про надання дозволу на виконання сезонних робіт розглядаються з урахуванням першості тих іноземців, які щонайменше раз упродовж 5-річного терміну до подання заяви вже виконували роботи для даного суб'єкта на підставі дозволу на виконання сезонних робіт, за умови, що робота буде виконуватися на основі трудової угоди.

Дозвіл на виконання сезонних робіт видається на строк не більше 9 місяців упродовж календарного року. У випадку іноземця, який в'їхав на територію Республіки Польща на підставі візи, виданої йому для виконання сезонних робіт, або в рамках безвізового режиму у зв'язку із поданням заяви про надання йому дозволу на виконання сезонних робіт, внесеної до реєстру заяв, цей період обраховується з моменту (дня) першого в'їзду іноземця на територію країн – учасниць Шенгенської зони в поточному календарному році. Натомість, якщо іноземець перебуває в Польщі не на підставі візи з метою виконання сезонних робіт та не в рамках безвізового режиму у зв'язку із внесенням до реєстру заяви про видання дозволу на виконання сезонних робіт, йому можуть видати дозвіл на виконання сезонних робіт на період легального перебування, однак на строк не більше 9 місяців. Обрахунок 9-місячного строку здійснюватиметься шляхом додавання періодів, вказаних у раніше виданих цьому іноземцеві дозволах на виконання сезонних робіт.

ВАЖЛИВО! Дозвіл на виконання сезонних робіт може бути продовжений.

Повітовий староста може видати рішення про продовження дозволу на виконання сезонних робіт із метою продовження виконання іноземцем роботи для того самого суб'єкта, який доручив йому виконання роботи,

або з метою виконання сезонних робіт для іншого суб'єкта, за умови, що іноземець в'їхав на територію Польщі на підставі візи, виданої з метою виконання сезонних робіт, або в рамках безвізового режиму у зв'язку із внесенням до реєстру заяви про видання дозволу на виконання сезонних робіт.

Продовження дозволу на виконання сезонних робіт видається на період, який, сумарно з періодом перебування іноземця з метою виконання сезонних робіт, що обраховується з моменту (дня) першого в'їзду іноземця на територію країн – учасниць Шенгенської зони в поточному календарному році, не перевищує строку 9 місяців упродовж календарного року.

Поки триває процедура розгляду справи про продовження дозволу на виконання сезонних робіт, іноземець може працювати в того самого роботодавця. Натомість, якщо процедура стосується нового роботодавця, іноземець має право працювати лише впродовж 30-ти днів.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Якщо роботодавець гарантує вам місце проживання, він зобов'язаний укласти з вами угоду в письмовій формі, у якій мають бути визначені умови найму/оренди приміщення або надання приміщення в користування, а оплата за це приміщення не може відраховуватися з вашої заробітної плати/винагороди.

Законодавство передбачає випадки, в яких повітовий староста може відмовити в наданні іноземцеві дозволу на виконання сезонних робіт. Підставою для цього може стати як недотримання вимог, виконанням яких обумовлюється видання такого типу дозволу, так і наявність раніше застосованих щодо роботодавця покарань за доручення іноземцеві нелегального виконання роботи, а також за злочини проти порядку обігу документів та проти прав людей, що виконують заробіткові види діяльності.

Окрім того, повітовий староста може відмовити в наданні дозволу на виконання сезонних робіт, якщо з обставин, встановлених у ході розгляду справи, впливає, що декларація була видана фіктивно або не буде використана за призначенням, тобто не для виконання роботи для суб'єкта, який звернувся із заявою, а також тоді, коли суб'єкт, який доручає іноземцеві виконання роботи, не відповідає вимогам, пов'язаним із виконанням даного виду діяльності чи дорученням виконання роботи іншим особам, наприклад, не володіє достатньою кількістю фінансових ресурсів або ж не дотримується покладених на нього обов'язків у сфері сплати внесків соціального та медичного страхування.

ВАЖЛИВО! В разі відмови у виданні дозволу на виконання сезонних робіт передбачена можливість подання апеляції на ім'я міністра у справах праці. Апеляційне подання вноситься впродовж 14 днів.

РОБОТА, ЯКУ МОЖНА ВИКОНУВАТИ БЕЗ ОФОРМЛЕННЯ ДОЗВОЛУ

Як зазначалося у вступі до цього розділу, працевлаштування іноземців у Польщі пов'язане з необхідністю виконання низки нормативно-правових вимог, зокрема у більшості випадків вимагається документ, який дає право на виконання роботи. Однак слід пам'ятати, що не всі іммігранти, котрі хочуть працювати в Польщі, зобов'язані мати дозвіл на роботу або декларацію про надання роботи іноземцеві. Деякі іноземці можуть розпочати роботу на засадах, що поширюються на польських громадян, або взагалі звільняються від обов'язку мати дозвіл на роботу. Інакше кажучи, це означає, що деякі іноземці можуть працювати в Польщі без обов'язкового оформлення/отримання дозволу на роботу.

Встановлення засад, на яких можна розпочати професійну активність на території Польщі, має надзвичайно важливе значення, оскільки впливає на те, чи необхідно робити якісь кроки, а якщо потрібно, то які саме, щоб виконувати роботу відповідно до положень чинних законодавчих і нормативно-правових актів. Тому насамперед слід визначити, до якої із наведених нижче груп іноземців ви належите, аби не припуститися помилки, котра може спричинити негативні наслідки.

Іноземець має право виконувати роботу в Польщі за умови, якщо він:

- має статус біженця, наданий у Польщі;
- має наданий у Польщі додатковий захист;
- має дозвіл на постійне перебування в Польщі;
- має дозвіл на перебування довготермінового резидента Європейського Союзу в Республіці Польща;
- має дозвіл на перебування з гуманітарних причин;
- має згоду на толерантне перебування в Польщі;

- користується тимчасовим захистом у Республіці Польща.

У вищезгаданих випадках іноземець може розпочинати роботу й працювати на таких самих засадах, що й польські громадяни, – на будь-якого роботодавця чи роботодавців, а також на підставі будь-якого виду договору: наприклад, трудового договору, договору підляду або договору про надання послуг.

Варто принагідно згадати, що аналогічні засади стосуються громадян країн – членів Європейського Союзу та Європейської економічної зони, а також деяких членів їхніх сімей. Не будемо тут аналізувати деталей працевлаштування цієї групи іноземців, оскільки не вони є адресатами цієї публікації.

Окрему групу становлять **особи, котрих звільнено від обов'язку мати дозвіл на роботу**. До цієї групи належать, зокрема, іноземці:

- 1) котрі мають дозвіл на тимчасове перебування, надане їм у зв'язку з:
 - початком або продовженням стаціонарного навчання в вищих навчальних закладах або аспірантурі (ст. 144 Закону «Про іноземців»);
 - проведенням наукових досліджень (ст. 151 абз. 1 або 2 Закону «Про іноземців»);
 - розлученням або сепарацією шлюбу іноземця, котрий є чоловіком/дружиною громадянина Польщі (ст. 158 абз. 2 пункт 1 Закону «Про іноземців»);
 - овдовінням іноземця, котрий був чоловіком/дружиною громадянина Польщі (ст. 158 абз. 2 пункт 2 Закону «Про іноземців»);
 - тим, що вони стали жертвою торгівлі людьми (ст. 176 Закону «Про іноземців»);
 - наявністю в них дозволу на перебування довготермінового резидента Європейського Союзу, наданого іншою державою – членом Європейського Союзу (ст. 186 абз. 1 пункт 3 Закону «Про іноземців»);
 - возз'єднанням сімей (ст. 159 абз. 1 Закону «Про іноземців»);
- 2) котрі перебувають у шлюбі з громадянами Польщі та мають дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з укладенням шлюбу;
- 3) котрі мають Карту поляка;
- 4) котрі клопочуть про надання їм статусу біженця або перебувають у шлюбі з особою, від імені якої було подано заяву про надання статусу біженця, за умови, що мають довідку про право на роботу,

видану керівником Управління у справах іноземних громадян, та дійсне тимчасове посвідчення особи іноземця. Довідка, що дає право на виконання роботи, видається на підставі заяви іноземця, якщо питання стосовно надання міжнародного захисту не було вирішене впродовж шести місяців і затримка з його розглядом не сталася з вини заявника;

- 5) котрі мають документ, що дає право на перебування з позначкою «ІСТ», виданий іншою державою – членом Європейського Союзу, а метою їх перебування в Польщі є виконання роботи на посадах працівників керівного персоналу, спеціалістів або працівників, які проходять стажування в рамках переведення (переміщення) всередині підприємства, впродовж строку, що не перевищує 90 днів протягом 180-денного періоду;
- 6) стосовно яких міжнародні договори або окремі положення законодавчих/нормативно-правових актів допускають можливість виконання роботи без обов'язкової наявності дозволу, серед них (для прикладу) іноземці:
 - котрі є вчителями іноземних мов і виконують роботу в дитсадках, школах, інституціях, центрах, відділах підготовки вчителів або в колегіях, про які йдеться у положеннях правових актів про систему освіти, або в Добровільних трудових загонах (скаутські організації);
 - котрі індивідуально або в групах виконують/надають мистецькі послуги, що тривають до 30 днів упродовж календарного року;
 - котрі періодично (до 30 днів упродовж календарного року) виступають з лекціями, рефератами або презентаціями, що мають особливу наукову або мистецьку цінність;
 - котрі є спортсменами, які до 30 днів упродовж календарного року виконують роботу для суб'єкта, що має місцезнаходження на території Польщі, у зв'язку зі спортивними змаганнями або виконують роботу у зв'язку зі спортивними заходами міжнародного рівня, на які вони були делеговані відповідною міжнародною спортивною організацією;
 - котрі є студентами стаціонарної або аспірантами денної форми навчання, яке вони проходять у Республіці Польща;
 - котрі є студентами, які виконують роботу в рамках професійного стажування, на проходження якого їх скерували організа-

- ції, що є членами міжнародних студентських об'єднань;
- котрі є випускниками польських шкіл післягімназійного рівня, стаціонарної форми навчання у вищих навчальних закладах або аспірантами денної форми навчання в польських вишах, наукових інституціях Польської академії наук або в науково-дослідних інститутах, що працюють на підставі правових положень про науково-дослідні заклади;
- котрі виконують роботу в статусі наукових працівників у суб'єктів, діяльність яких регулюється положеннями правових актів про науково-дослідні заклади;
- котрі виконують роботу на підставі зареєстрованої декларації про намір надати роботу іноземцеві, згідно з умовами, вказаними в цьому документі.

Окрім того, виконувати роботу в Польщі, щоправда, в обмежених рамках, можуть іноземці, котрі мають:

- дозвіл на тимчасове перебування й роботу (ст. 114 абз. 1 Закону «Про іноземців»);
- дозвіл на тимчасове перебування й роботу – у випадку виконання функцій у правлінні юридичної особи (ст. 126 Закону «Про іноземців»);
- дозвіл на тимчасове перебування з метою виконання роботи за спеціальністю, яка вимагає високого рівня кваліфікації (ст. 127 Закону «Про іноземців»);
- дозвіл на тимчасове перебування для здійснення господарської діяльності, що надається іноземцеві, метою перебування якого є виконання роботи на посаді в правлінні товариства з обмеженою відповідальністю або акціонерного товариства, яке він створив або придбав його паї чи акції (ст. 142 абз. 3 Закону «Про іноземців»).

Іноземці, котрі отримали один із вищеописаних дозволів, мають право виконувати роботу в Польщі виключно на умовах, визначених цими дозволами, тобто лише для суб'єкта/суб'єктів, зазначених у дозволі, на вказаній у дозволі посаді та з урахуванням решти вимог щодо виконання роботи. Інакше кажучи, це означає, що всі вимоги/умови, описані в дозволі, мають знайти відображення в підписаному договорі, оскільки лише за цієї умови виконання роботи відбуватиметься відповідно до положень чинних законодавчих і нормативно-правових актів.

ВИДИ ТРУДОВИХ ДОГОВОРІВ І СТРАХУВАННЯ

Існує багато видів договорів, що становлять підставу для здійснення професійної активності в Польщі. В принципі ці **договори можна поділити на два види:**

- трудові договори/трудова угода (наприклад, договір на визначений строк, безстроковий договір, умова про випробування (випробувальний термін));
- цивільно-правові договори (наприклад, договір підряду чи договір про надання послуг).

З юридичної точки зору особа, котра надає послуги на підставі цивільно-правового договору, не є працівником, хоча в повсякденній мові її досить часто так називають. Так само на підставі договору підряду роботодавець не є особою, яка дає завдання на виконання певних дій. У цій публікації, з метою більшої прозорості та зрозумілості представленої інформації, вживаємо визначення, які використовуються в розмовній мові.

УВАГА! Ви можете розпочати роботу й працювати в Польщі на підставі як трудового, так і цивільно-правового договору (наприклад, договору підряду чи договору про надання послуг). Важливо, щоб вид підписаного вами договору відповідав видів угоди, вказаному в дозволі на роботу або в дозволі на тимчасове перебування й роботу (якщо для виконання роботи в Польщі вам потрібен дозвіл).

Цивільно-правові договори та трудовий договір суттєво відрізняються один від одного з точки зору прав і обов'язків договірних сторін. Найвигоднішим (для працівника) є трудовий договір, адже він дає працевлаштованому найбільше гарантій і прав, найкраще забезпечує/гарантує інтереси працівника, оскільки умови, вписані в трудовому договорі, не можуть бути для працівника менш вигідними від тих, які випливають із положень законодавчих та нормативно-правових актів. Для прикладу, **трудова угода гарантує вам:**

- мінімальний розмір заробітної плати (станом на сьогодні це 2100,00 злотих брутто). Це означає, що, працюючи на повну ставку, ви не можете заробляти менше від цієї суми, а якщо не працюєте на повну ставку, то ваша зарплата має бути нижчою, але пропорційно до розміру мінімальної заробітної плати;
- право на відпочинок (наприклад, визначені законодавством норми тривалості робочого часу, визначені вихідні дні, право на відпустки);

- надбавку за роботу в понаднормовий час;
- права, пов'язані з батьківством (наприклад, захист від звільнення або розірвання трудового договору в період вагітності, право на материнську й батьківську відпустку, перерва на годування дитини, можливість зробити перерву в роботі з метою проведення відповідних лікарських обстежень, пов'язаних із вагітністю).

На жаль, на практиці часто трапляється, що роботодавці підписують із працівниками цивільно-правовий договір (наприклад, договір підряду), хоча повинні підписати трудовий.

Договір про тимчасову роботу – це трудовий договір. У випадку тимчасової роботи роботодавцем виступає агентство тимчасового працевлаштування, що скерує вас на роботу, яку ви виконуватимете для конкретного роботодавця-користувача. Працівник підписує з агентством трудовий договір на визначений строк або на період (строк) виконання конкретного завдання. Агентство тимчасового працевлаштування може скерувати тимчасового працівника на виконання тимчасової роботи для одного роботодавця-користувача на строк, що сумарно не перевищує 18 місяців протягом чергових 36 місяців.

УВАГА! Трудовим договором є кожен договір, незалежно від назви, на підставі якого працівник бере на себе зобов'язання виконати роботу певного роду для роботодавця під його керівництвом, у визначеному ним місці та впродовж визначеного ним часу, натомість роботодавець зобов'язується працевлаштувати працівника за відповідну винагороду.

Це означає, що якщо ви виконуете роботу на вищеописаних умовах, то ви працевлаштовані/працюєте на підставі трудового договору незалежно від того, як називається ваш договір. Ви можете звернутися за захистом своїх прав до суду праці, подати позов щодо встановлення наявності трудових відносин.

Цивільно-правові договори не надають працівникам таких прав, які дає трудовий договір. Це відносини, що встановлюються між рівноправними суб'єктами, які вільно визначають умови співпраці. Законодавство окреслює певні рамки, але вони не дають працівникові такої безпеки, яку він отримує в результаті встановлення трудових відносин. Законодавство визначає, для прикладу, мінімальну ставку за годину роботи – у випадку договору підряду вона становить нині 13,70 злотих. Тому слід домагатися, щоб ваше працевлаштування відбувалося на підставі трудового договору.

Договір підряду – це одна з найбільш поширених форм працевлаштування; його підписують найчастіше. Це договір, предметом якого є виконання певних послуг. У випадку договору підряду не береться до уваги ефект виконаних дій, а старанна праця в процесі виконання цих дій. Працюючи на підставі договору підряду, ви маєте велику свободу в питаннях організації своєї праці, оскільки не підпорядковуєтеся, так як у випадку трудового договору, керівництву замовника.

Незалежно від того, на підставі якого договору ви працюєте, доведеться здійснювати певні відрахування з заробітної плати на користь держави. Серед них – обов'язкові податки, а також внески на соціальне та медичне страхування. Їх вид та розмір відрізняються в залежності від підстави, на якій особа працює. Деякі види страхування не мають обов'язкового характеру, але ви можете взяти на себе зобов'язання щодо їх сплати на добровільній основі. Це означає, наприклад, що працюючи на підставі договору підряду, ви можете (але не мусите) сплачувати внески на страхування на випадок хвороби. Внаслідок цього, якщо, наприклад, народите дитину, то отримаєте право на одержання допомоги у зв'язку з вагітністю й пологами (польське визначення – «материнська допомога»).

Соціальне страхування в Польщі включає:

- пенсійне страхування;
- страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та на випадок втрати годувальника;
- страхування на випадок хвороби й материнства, яке називають страхуванням на випадок хвороби;
- страхування від нещасних випадків на виробництві/робочому місці та професійних захворювань, яке в Польщі називають страхуванням від нещасного випадку.

Крім відрахувань на соціальне страхування, з вашої заробітної плати будуть здійснюватися відрахування на медичне страхування, яке в разі хвороби дасть вам можливість проходити лікування в Польщі. Внески на соціальне та медичне страхування відраховує з вашої зарплатні роботодавець, який перераховує їх на рахунок відповідного управління Державної страхової компанії. Трапляється, що іноземці мають сумніви щодо того, чи роботодавець насправді це робить. Пам'ятайте: в будь-який момент ви можете відвідати Державну страхову компанію й попросити надати відповідну інформацію.

У запропонованій нижче таблиці показані **види страхування**, які слід обов'язково сплачувати відповідно до типів договорів, на підставі яких іноземці найчастіше виконують роботу в Польщі. Укладаючи цю таблицю, ми керувалися тим, що кожен із наведених нижче договорів є єдиною підставою для роботи іноземця в Польщі.

ВИД СТРАХУВАННЯ	ТРУДОВИЙ ДОГОВІР	ДОГОВІР ПІДРЯДУ	ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ
ПЕНСІЙНЕ	●	●	●
З ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ	●	●	●
НА ВИПАДОК ХВОРОБИ	●	●	●
ВІД НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ	●	●	●
МЕДИЧНЕ	●	●	●

обов'язкове ● добровільне ● не підлягає ●

ОБОВ'ЯЗКИ РОБОТОДАВЦЯ

Якщо ви працюєте на підставі трудового договору, обов'язки роботодавця щодо вас регулює трудовий кодекс. У випадку цивільно-правових договорів (наприклад, договору підряду чи договору про надання послуг) ці обов'язки вирішальним чином впливають зі змісту договору, укладеного з роботодавцем.

Певні спільні обов'язки, незалежно від виду договору, який пов'яже вас із роботодавцем, впливають із положень чинних законодавчих/нормативно-правових актів, що регулюють питання працевлаштування іноземців. Відповідно до цих положень, **суб'єкт, котрий «довіряє виконання роботи іноземцеві», від якого вимагається наявність дозволу на роботу, зобов'язаний, зокрема:**

- враховувати в договорі з іноземцем умови, що виписані в дозволі на роботу;
- укладати з іноземцем договір у письмовій формі, а також пред'являти перед підписанням договору переклад його тексту на мову, зрозумілу іноземцеві;
- передати іноземцеві один екземпляр дозволу на роботу;
- інформувати іноземця про перебіг процедури надання або продовження дозволу на роботу, а також про рішення органу адміністрації стосовно видання, відмови у виданні або анулювання дозволу;
- проявляти відповідну старанність під час процедури оформлення надання й продовження дозволу на роботу для іноземця.

УВАГА! Підписання договору в письмовій формі належить до обов'язків роботодавця. Якщо останній відмовляється підписати з вами договір, не дивлячись на те що ви працюєте для нього, то він вчиняє правопорушення, за яке загрожує покарання у вигляді штрафу в розмірі не менше 3 000 злотих.

Крім того, суб'єкт, що працевлаштував іноземця, від якого вимагається обов'язкова наявність дозволу на роботу, також має певні юридичні обов'язки стосовно воєводи. Упродовж 7 днів він зобов'язаний поінформувати воєводу про:

- початок виконання іноземцем роботи в іншому статусі чи на іншій посаді, що не співпадають із зазначеними в дозволі на роботу (виданому воєводою);
- зміну місцезнаходження, місця проживання, назви, юридичної форми, поглинання підприємства або його частини іншим роботодавцем, а також про перехід підприємства чи його частини у власність іншого роботодавця;
- зміну особи, яка представляє інтереси роботодавця;
- те, що іноземець не приступив до виконання роботи впродовж трьох місяців від початкової дати терміну дії дозволу на роботу;
- те, що іноземець перервав виконання роботи на більш ніж тримісячний термін;
- завершення виконання роботи іноземцем раніше ніж за 3 місяці до закінчення терміну дії дозволу на роботу.

У випадку працевлаштування іноземця на підставі трудового договору роботодавець зобов'язаний, зокрема:

- ознайомлювати працівників зі сферою обов'язків, методами виконання роботи на визначених робочих місцях, а також з їх основними правами;
- вчасно виплачувати належну їм заробітну плату;
- організовувати роботу таким чином, щоб було гарантоване повне використання робочого часу та зниження обтяжливості/шкідливості роботи;
- протидіяти дискримінації в процесі працевлаштування;
- гарантувати безпечні та гігієнічні умови праці, а також проводити систематичні навчання з питань безпеки й гігієни праці;
- полегшувати працівникам підвищення їхньої професійної кваліфікації;
- вести документацію стосовно питань працевлаштування, трудових відносин, а також персональні справи працівників.

Як було сказано вище, у випадку підписання вами цивільно-правового договору з роботодавцем взаємні права та обов'язки сторін вирішальним чином визначаються в цьому документі, тому перед підписанням ви повинні ознайомитися з його змістом, а якщо не розумітимете всіх положень – попросіть їх роз'яснити.

ДОПОМОГА У ВИПАДКУ ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ

На жаль, майже щоденно можна почути про порушення трудових прав. Найчастіше вони полягають у невиплаті належної заробітної плати або у виплаті іноземцеві нижчої винагороди порівняно з зарплатою польських працівників, які виконували таку саму роботу.

Багато іноземців відмовляються від захисту своїх прав, бо не знають, яким чином можуть домогтися їх дотримання, але перш за все тому, що не усвідомлюють, в чому взагалі полягають їхні права. Іноді справи про задоволення скарг у зв'язку з порушенням трудових прав бувають досить складні. Найчастіше це має місце тоді, коли іноземець не підписав договір у письмовій формі, що значно ускладнює встановлення багатьох аспектів його працевлаштування. Тому вам варто знати, які кроки можна зробити, аби домогтися дотримання своїх прав, якщо коли-небудь вони будуть порушені, але перш за все – як до цього підготуватися.

Як уже зазначалося вище, працівник, прийнятий на роботу на підставі трудового договору, має дещо інші права, ніж працівники, працевлаштовані на підставі цивільно-правового договору (наприклад, договору підряду чи договору про надання послуг).

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Якщо ви працевлаштовані на підставі трудового договору, а роботодавець порушує ваші трудові права, ви можете подати скаргу до Державної інспекції праці (*Państwowa Inspekcja Pracy*), яка слідкує за дотриманням трудового законодавства.

Наприклад, якщо роботодавець заборгував вам заробітну плату, Державна інспекція праці, на підставі поданої вами скарги, може розпочати процедуру перевірки. Якщо все підтвердиться – видасть рішення, яким зобов'яже роботодавця виплатити вам належну суму. Такі рішення видаються з приписом про негайне виконання, тому роботодавець буде змушений негайно виплатити вам суму, вказану в приписі, незважаючи на те – чи подаватиме апеляцію на рішення Державної інспекції праці, чи ні. Як бачимо, процедура не складна і не вимагає від вас вживання якихось довготривалих заходів. Вистачить знайти вільну хвилину, аби звернутися до Державної інспекції праці та описати ситуацію, в якій опинилися. Далі інспекція праці сама, в рамках своїх повноважень, встановить, чи в описаних вами обставинах мало місце порушення положень трудового законодавства.

ВАЖЛИВО! Державна інспекція праці надає безкоштовні юридичні консультації з питань трудового законодавства. Отже, в разі будь-яких сумнівів щодо прав і обов'язків, пов'язаних із трудовими відносинами, ви можете звернутися до Державної інспекції праці з проханням про допомогу. Більш детальну інформацію можна знайти за адресою: pip.gov.pl.

Свої права ви можете відстоювати також у Суді праці. Причому не важливо, на якій підставі ви були працевлаштовані – за трудовим договором чи договором підряду. Багато людей, не лише іноземців, побоюються ставати на шлях судової тяжби. Це зрозуміло, адже принципи судового процесу вимагають виконання багатьох формальностей, передбачають чіткі терміни, яких треба дотримуватися. Та й просто це пов'язано зі стресом. Однак не варто надто хвилюватися, бо якщо ви не матимете професій-

ного представника, який би зайнявся супроводом вашої справи та представляв інтереси в суді (юрисконсульта чи адвоката), суд, якщо виникне така потреба, даватиме вам всі необхідні роз'яснення. Додатково завжди можна звернутися до суду, аби призначив вам представника, тобто юрисконсульта або адвоката, який діятиме від вашого імені, а вам не потрібно буде платити за його послуги. З цією метою слід подати заяву разом із формою, в якій міститься декларація про ваш сімейний і майновий стан, рівень доходів та джерела утримання (заяву можна знайти за адресою: bip.ms.gov.pl). Суд візьме до уваги ваше клопотання, якщо визнає необхідність участі юрисконсульта або адвоката в розгляді вашої справи.

УВАГА! Щоб отримати допомогу призначеного представника, вам слід довести, що не маєте змоги покрити кошти оплати послуг адвоката чи юрисконсульта без нанесення збитків вашому сімейному бюджету, адже це може призвести до проблем із належним утриманням вас і вашої сім'ї.

Звернення до суду тісно пов'язане з обов'язковим покриттям витрат на судовий процес. Якщо ви працюєте на підставі трудового договору, то як працівник звільняєтеся від обов'язкової сплати судового збору при розгляді справ, які стосуються трудових відносин, за винятком ситуації, коли позовна заява стосуватиметься повернення вам суми (позовної вимоги) понад 50 000 злотих – тоді змушені будете сплатити судовий збір у розмірі 5% від цієї суми. Інакше виглядає ситуація у випадку осіб, котрі не є працівниками, а лише виконують роботу на підставі цивільно-правового договору. Вони мусять сплатити судовий збір. Як правило, він становить 5% від поданої у позовній заяві суми, яку ви хочете повернути (розмір позовної вимоги). Незалежно від судових зборів, слід також брати до уваги й те, що в разі програшу справи ви будете змушені компенсувати другій стороні (відповідачеві) її витрати на судовий процес, зокрема на оплату послуг адвоката чи юрисконсульта, якщо вони представляли її інтереси в суді під час розгляду справи. Це однаковою мірою стосується ситуацій, коли ви є працівником або коли звертаєтеся з позовною заявою на підставі договору підряду.

Якщо у вас немає достатніх коштів, щоб покрити судові витрати, ви можете звернутися до суду із заявою про звільнення від їх сплати. Заява про постановлення судом звільнення вас від сплати судових витрат подається в письмовій або усній формі, щоб вона була внесена до протоколу в суді,

де ваша справа має розглядатися або вже розглядається. До заяви слід додати форму/декларацію з детальною інформацією про ваш сімейний і майновий стан, рівень доходів та джерела утримання, які оформляються відповідно до встановленої форми (формуляр декларації доступний на сайті: <https://bip.ms.gov.pl/>).

УВАГА! Суд може звільнити від покриття судових витрат особу, яка доведе, що не в стані їх сплатити без нанесення збитків її сімейному бюджету, що може призвести до проблем із належним забезпеченням утримання її та її сім'ї.

УВАГА! Звільнення від сплати судових витрат не звільняє вас від обов'язку відшкодування судових витрат відповідача в разі вашого програшу справи.

Також слід пам'ятати, що закон чітко визначає строки, впродовж яких ви результативно можете домагатися дотримання ваших прав. Строки подання апеляції або позову залежать від виду справи. Тому в разі порушення прав ви повинні діяти швидко, бо пропущення визначених строків позовної давності може мати для вас негативні наслідки.

А на завершення ще одна порада – **НЕ ДАЙТЕ СЕБЕ ПЕРЕКОНАТИ В ТОМУ, ЩО ВИ НЕ МАЄТЕ В ПОЛЬЩІ ЖОДНИХ ПРАВ!** Ваші трудові права такі самі, як права польських громадян. Відмінність полягає в тому, що як іноземному громадянину в багатьох випадках вам потрібен документ, який дає вам право на виконання роботи (працевлаштування) в Польщі.

Розділ II

СИСТЕМА ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ

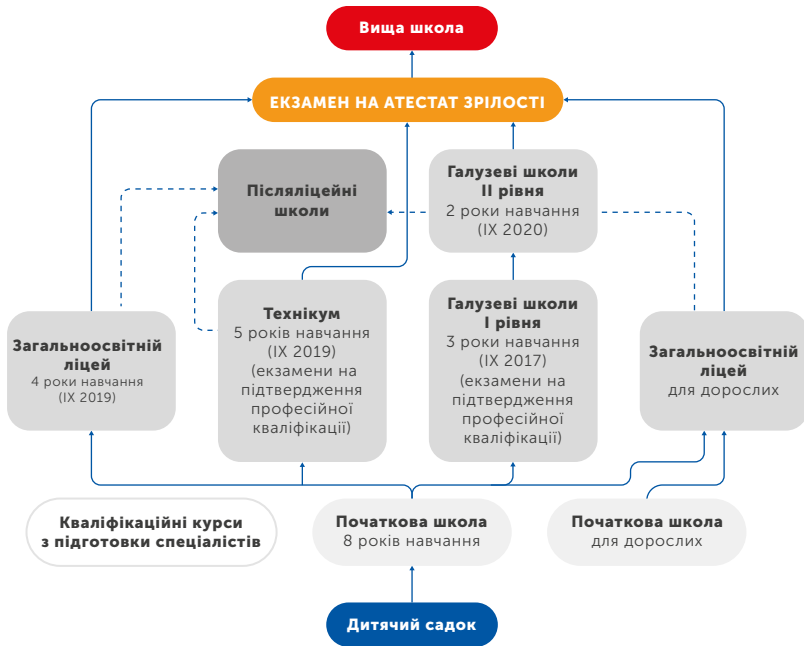
ВСТУП

Іноземці мають право на освіту й опіку в усіх типах державних дитячих садочків і шкіл до досягнення 18 років або до закінчення середньої школи на таких самих умовах, як і польські громадяни. Навчання в державних освітніх закладах безкоштовне. Але за перебування й опіку над дитиною в дитячому садочку треба буде частково заплатити (вартість доплати залежить від населеного пункту, визначається органами місцевої влади).

Діти-іноземці, які не володіють польською мовою на достатньому для навчання рівні, мають право на додаткові безкоштовні заняття з польської мови. Користуватися ними можна лише протягом перших 12 місяців перебування дитини в Польщі.

Окрім державних закладів освіти, в Польщі є приватні та громадські навчальні заклади. Навчання там платне, виключенням є наявність передбачених статутом безкоштовних місць або стипендіальні програми. Деякі приватні та громадські навчальні заклади пропонують знижки. Більш детальну інформацію стосовно умов навчання можна знайти на офіційних сторінках таких навчальних закладів.

Схема системи освіти в Польщі (станом на 01.09.2018 року)*

*Система освіти в Польщі реформується: згідно з нововведеннями, з 2017/2018 навчального року початкова школа об'єднана з гімназією й навчання триватиме вісім років, відповідно навчання в ліцеї – чотири роки, а в технікумі – п'ять.

ЯСЛА ТА ДИТЯЧІ САДОЧКИ

Можливість користування опікою чи опікою та підготовкою до школи залежить від віку дитини. Від 0 до 3 років дитина може відвідувати **ясла (żłobek)** або **дитячий клуб (klubik dziecięcy)**. З трьох років (у деяких випадках – із двох з половиною) до кінця навчального року, у якому дитині виповниться шість років, вона може ходити до **дитячого садочка (przedszkole)**.

При цьому всі діти у віці 6 років зобов'язані почати річну підготовку до школи в дитячому садочку/дошкільному відділі, організованому в початковій школі, або в іншому закладі дошкільного виховання.

Метою ясел і дитячих садочків у Польщі є піклування та освіта. Відповідно, вони забезпечують не лише догляд за дітьми, поки батьки перебува-

ють на роботі, але й сприяють соціальному та інтелектуальному розвитку дітей через навчання й контакти з однолітками. Варто зазначити, що крім освітньої діяльності за програмою, батькам можуть бути запропоновані додаткові платні заняття, відповідно до віку дітей (наприклад, друга іноземна мова, танці, карате, дзюдо тощо).

Державні дошкільні заклади відкриті від понеділка до п'ятниці (приватні або громадські можуть працювати в суботу).

Органи місцевої влади визначають безкоштовну кількість годин перебування дитини в державному дошкільному закладі на день (як правило, це мінімум п'ять годин). Також ними встановлюється вартість додаткових годин перебування, що має оплачуватися батьками (ця вартість встановлюється на рік і залежить від міста). Наприклад, у Варшаві гарантовані безплатна опіка, виховання й навчання від початку роботи дитячого садочка до 13:00, потім вартість становить 1 злотий за годину. Додатково батьки оплачують харчування дитини в дошкільному закладі. Такий розподіл оплати був практичний, коли дитина часто пропускала заняття в дитячому садку (наприклад, у зв'язку із хворобою), оскільки за ці дні оплата за харчування не стягувалася. З 1 січня 2018 року положення законодавства змінилися. У 2018/2019 навчальному році батьки будуть сплачувати єдину оплату за перебування й харчування дитини в державному дошкільному закладі. Також не буде можливості повернення/не стягнення оплати, коли дитина не відвідуватиме дитячий садок.

Запис у державні дошкільні заклади починається в березні через електронну систему реєстрації. Батьки можуть обрати три дошкільні заклади у своєму районі, заповнити формуляр і зареєструвати його в системі. Потім, відповідно до термінів, чекати на інформацію, до якого садочка прийнято дитину. Станом на 2018/2019 навчальний рік, діти (народжені в 2012 році) зобов'язані пройти річну підготовку в дитячому садочку чи дошкільному відділі, організованому в початковій школі, або в іншому закладі дошкільного виховання. Такий обов'язок діє з початком навчального року в календарному році, в якому дитині виповнилося 6 років. За заявою батьків шестирічні діти можуть бути зараховані до першого класу початкової школи за умови, якщо перед цим пройшли річну підготовку.

Гарантовані місця в дитячих дошкільних закладах мають діти від 3 до 6 років, але при цьому слід враховувати, що не завжди це буде місце в дитячому садку першого вибору, обраного батьками.

Часто в дитячих закладах формуються групи для дітей віком 2,5 роки. Це залежить від кількості вільних місць. Слід пам'ятати, що вона в таких групах обмежена, тому треба дізнаватися в конкретних дитячих дошкільних закладах, чи планується набір груп дітей віком 2,5 роки.

Дитячі садки – це освітні заклади, у функціонуванні яких немає «перерв» на зимові та літні канікули. Навчальний рік тут закінчується 31 серпня. На практиці ж у літні місяці (у липні або серпні), якщо «свій» дитячий садок закривається, діти на цей час переводяться в інший – черговий – дитячий дошкільний заклад, розташований поблизу. Це пов'язано з меншою кількістю дітей, які відвідують дитячі садки в літній період, а також із проведенням ремонтних робіт у «своєму» дитячому садку. Заяви про зарахування дитини до дитячого дошкільного закладу на літній відпускний період подаються у квітні–травні. Довідайтеся у своєму дитячому садку, як виглядає процедура, оскільки вона відрізняється в різних містах. Наприклад, у Варшаві запис на відвідування дитиною дитячого садка в літній період ведеться з використанням електронної системи – через той самий аккаунт (логін і пароль), який використовувався для запису в дитячий садок напередодні навчального року. Натомість у багатьох інших містах достатньо записати дитину у «своєму» дитячому дошкільному закладі, а вже той передає список у «черговий», тобто дитячий садок, що працюватиме (нестиме чергування) в літній період. У деяких містах (наприклад, у Гданську) за таким самим принципом, що й дитячі дошкільні заклади, у літній відпускний період працюють відділення дитсадків (так звані нулівки), що містяться в початкових школах.

ВАЖЛИВО! Якщо ви плануєте для своєї дитини перебування влітку в дошкільному закладі, довідайтеся у квітні–травні у «своєму» дитячому садку, які формальності мають бути виконані.

Альтернативою державним дошкільним закладам є приватні ясла або дитячі садочки, яких на території Польщі досить багато. Крім піклування й освітньої діяльності за програмою, вони можуть пропонувати додаткові заняття, серед яких іноземна мова, шахи, басейн тощо. Особа, котра провадить приватний дошкільний заклад, самостійно встановлює правила прийому дитини та розмір оплати за її перебування, яка може становити від 500 до 2500 злотих. Перед укладанням договору треба уважно ознайо-

митися з текстом, бо іноді сума заявляється менша, а пізніше з'ясовується, що вона не включає оплату за харчування. Тому перед підписанням варто з'ясувати всі деталі. Правилами приватного дитячого садочка може бути встановлене внесення одноразової оплати під час запису дитини.

З більш детальною інформацією про ясла (та інші форми догляду й виховання дітей до трьох років) можна ознайомитися на сторінці Міністерства сім'ї, праці й соціальної політики Республіки Польща zlobki.mpips.gov.pl, обравши в лівій колонці «Інформація для батьків» (*Informacje dla rodziców*).

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

Після реформи системи освіти 2017 року існуючі раніше гімназії поступово припиняють своє існування, а їхнє місце займає 8-річна початкова школа, створена в результаті об'єднання початкових шкіл із гімназіями. Навчання в початковій школі обов'язкове для всіх дітей до 18-річного віку. Це стосується як дітей з польським громадянством, так і дітей іноземців – незалежно від їхнього статусу на території Республіки Польща.

Головним критерієм прийому до початкової школи є вік учня – на дітей, що досягли 7 років та пройшли річне навчання в дитячому дошкільному закладі, поширюється так званий шкільний обов'язок.

Дитина може піти до школи у віці 6 років за заявою батьків та за умови, що вона перед цим пройшла річну підготовку в дитячому садочку чи дошкільному відділі, котрий був організований при початковій школі або іншому закладі дошкільного виховання.

Навчання в державних початкових школах є безкоштовним (батьки оплачують лише харчування, відвідування музеїв, театрів тощо), а школи належать до певних районів. Це означає, що до школи приймають усіх дітей, які проживають у межах відповідного району. За заявою батьків, дитина може бути прийнята до школи в іншому районі, але в цій ситуації рішення про прийняття залежить від наявності вільних місць.

Діти-іноземці приймаються до початкової школи в такому ж порядку, як і громадяни Польщі. Запис до навчального закладу ведеться, як правило, в лютому–березні. Основним документом у даному випадку є заява про прийом на навчання до дитячої дошкільної установи (дитячого садка) чи до школи, що заповнюється на спеціальному бланку заяви або в електронній формі. У деяких містах діє виключно електронна систе-

ма запису дітей у дитячі дошкільні заклади чи в перший клас початкової школи. Детальну інформацію з цього приводу надають конкретні школи або відділи освіти органів місцевого територіального самоврядування, виконкоми гміни, міста або району (в місті). Якщо дитина переїхала до Польщі після завершення набору, батькам слід звернутися з заявою про зарахування безпосередньо до директора школи. **До заяви треба додати:**

- оригінал і копію паспорта (проїзного документа) дитини;
- оригінал і копію паспортів матері та батька;
- оригінал і копію свідоцтва про народження з перекладом на польську мову;
- оригінал і копію документа, який підтверджує проживання дитини в цьому районі (прописка, договір оренди);
- таблиць (або інший документ, що підтверджує кількість років навчання дитини в попередніх класах) із перекладом.

Для визначення відповідного для зарахування класу директор школи може запросити дитину на співбесіду (кваліфікаційну розмову). З урахуванням індивідуальної ситуації, для кращої адаптації учневі може бути запропоновано піти в школу на один клас нижче.

Директор школи може прийняти учня до відповідного класу або на відповідний семестр, враховуючи також його вік, думку батьків або самого учня, якщо останній досягнув повноліття.

Діти, які не знають польської мови або знають її на рівні, недостатньому для навчання, мають право на безкоштовне вивчення польської мови у формі додаткових лекційних занять і можуть використовувати їх безстроково (для них немає часових обмежень). Діти-іноземці впродовж 12 місяців можуть відвідувати також додаткові заняття в групах вирівнювання з інших навчальних предметів. Загальна кількість додаткових занять із польської мови та в групах вирівнювання не може перевищувати 5 годин на тиждень.

Окрім того, учні-іноземці, котрі не знають польської мови або знають її на рівні, недостатньому, щоб навчатися, мають право впродовж 12-місячного періоду (максимум) отримувати допомогу від особи, яка володіє мовою країни походження дитини. Таку особу приймає на роботу директор школи на посаду помічника вчителя.

Для іноземців, на яких поширюється так званий шкільний обов'язок, дипломатичне або консульське представництво країни їх походження, що

діє на території Польщі, або культурно-освітнє товариство даної національності можуть організувати у школі навчання мови та культури країни походження учня, за погодженням з її директором та після отримання згоди органу, на балансі якого перебуває навчальний заклад.

Навчання в початковій школі поділяється на два етапи.

На **першому етапі** – з першого по третій клас – діти мають інтегровану форму навчання. У цей період відсутній чіткий поділ на такі предмети, як польська мова, математика, природничі науки тощо. Більшість предметів викладає один учитель, який є класним керівником. Такі спеціалізовані предмети, як іноземна мова, фізичне виховання, можуть викладатися іншими вчителями. З першого класу в програмі є вивчення іноземної мови (у 80% відсотках – це англійська, на прикордонних територіях може бути або німецька, або російська). У деяких школах наприкінці третього класу діти складають загальнопольський тест компетенцій, який має інформаційне значення та не є обов'язковим, а згоду на нього дають батьки. Результат тесту компетенцій трьохкласників або його відсутність не впливають на подальший хід навчання дитини.

Учні мають право до перебування в групі продовженого дня (**światlica**), як правило, з 7:00 до 17:00 або 18:00 (у деяких групах продовженого дня передбачена «добровільна оплата» – про це треба дізнаватися безпосередньо у вибраній школі). Як правило, школи пропонують багато безкоштовних додаткових занять у позаурочний час. Крім того, під час перебування в групі продовженого дня діти можуть виконувати домашні завдання під наглядом одного з учителів.

Другий етап охоплює четвертий–восьмий класи й передбачає поділ на предмети: польська мова, історія, суспільствознавство, природознавство, іноземна мова, математика, інформатика, технічні заняття (уроки праці), музика, малювання, релігія або етика. У деяких школах, за рішенням директора, може бути введено вивчення додаткових предметів, найчастіше – це друга іноземна мова. Викладання ведеться різними вчителями, один із яких виконує обов'язки класного керівника. Перебування в групі продовженого дня можливе тільки у виняткових випадках. Тому батькам варто заздалегідь потурбуватися про опіку над дитиною в позашкільний час.

Процес набору в приватні й громадські початкові школи дещо відрізняється та здійснюється відповідно до статутів цих навчальних закладів.

Такими школами можуть призначатися співбесіди з дітьми та батьками, оплата за процедуру прийому, вступні внески. Вартість навчання, пільги, порядок і строки оплати теж встановлюються навчальними закладами.

Навчальна програма у приватних та громадських початкових школах – державного зразка, але може бути доповнена додатковими предметами чи відвідуванням басейну. Як правило, у таких школах кількість учнів у класі менша, ніж у державних.

Шкільне свідоцтво видається після закінчення кожного навчального року, а свідоцтво про закінчення початкової школи – після восьмого класу.

З 2018/2019 навчального року в останньому класі 8-річної початкової школи проводитиметься **екзамен восьмикласника**. У 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 навчальних роках це буде екзамен з таких предметів: польська мова, сучасна іноземна мова та математика. З 2021/2022 навчального року – польська мова, математика, сучасна іноземна мова та один із предметів на вибір: біологія, хімія, фізика, географія, історія.

У разі потреби учні-іноземці зможуть отримати пільги під час екзамену восьмикласника, наприклад, у вигляді додаткового часу на проведення екзамену або ж можливості використання двомовного словника.

НАВЧАННЯ РЕЛІГІЇ ТА ЕТИКИ

У польських дитячих дошкільних закладах, початкових школах і школах вищого (після початкової) рівня викладається релігія та етика. Навчання цих предметів у дитячих дошкільних закладах та початкових школах відбувається за бажанням батьків, у школах вищого (після початкової) рівня – за бажанням або батьків, або самих учнів, а після досягнення учнями повноліття – за їхнім бажанням. На практиці це виглядає так, що школи організують заняття з римо-католицької релігії і на початку навчального року збирають декларації від батьків, чи відвідуватиме дитина ці уроки. Учні мають вибір: ходити на заняття з релігії, з етики, з обох предметів або не відвідувати жодного. У школах є можливість проведення уроків релігії тих церков і віросповідних об'єднань, які офіційно зареєстровані в Польщі. Це можуть бути заняття з православної, греко-католицької, протестантської релігії тощо. Батьки звертаються до дирекції школи із заявою про те, що бажають, аби їхня дитина відвідувала уроки не римо-ка-

толицької релігії, а якоїсь іншої, натомість школа зобов'язана забезпечити проведення таких занять.

Варто підкреслити, що оцінка з предмета «релігія» не впливає на переведення учня в наступний клас або на закінчення школи, проте береться до уваги під час розрахунку середнього бала.

ДВОМОВНІ ВІДДІЛЕННЯ

Польське законодавство допускає можливість створення двомовних відділень у початковій та середній школах.

Під двомовними слід розуміти шкільні відділення, де навчання відбувається двома мовами: польською та сучасною іноземною (а отже й українською), яка є другою мовою навчання. Двома мовами ведуться щонайменше два навчальні предмети, за винятком уроків польської мови, частини історії, що стосується історії Польщі, та частини географії, що стосується географії Польщі, а також щонайменше один навчальний предмет, який буде обрано з нижченаведеного переліку: біологія, хімія, фізика, частина географії, що стосується загальної географії, частина історії, що стосується всесвітньої історії, або математика.

Двомовні відділення може створювати, починаючи з VII класу, кожна початкова школа, а прийматимуть до них насамперед учнів саме цієї школи. Умовою зарахування буде отримання свідоцтва про переведення в VII клас та, як передбачає чинне законодавство, позитивна оцінка за результатами перевірки здібності до мов, яка проводиться відповідно до умов, встановлених педагогічною радою школи.

У випадку наявності вільних місць до двомовного відділення початкової школи прийматимуть учнів з інших шкіл.

Школи ухвалюють рішення стосовно вибору сучасної іноземної мови, яка буде другою мовою навчання в двомовних відділеннях.

У середніх школах, в яких існують двомовні відділення (у загальноосвітніх двомовних ліцеях, загальноосвітніх ліцеях із двомовними відділеннями, двомовних технікумах та технікумах із двомовними відділеннями, для дітей і молоді), буде можливість створення **підготовчих класів**.

До підготовчих класів прийматимуть кандидатів, котрі отримують свідоцтво про закінчення початкової школи та позитивну оцінку за результатами перевірки здібності до мов, що проводиться згідно з умовами, вста-

новленими педагогічною радою школи.

У підготовчих класах учні готуватимуться до продовження навчання в двомовних відділеннях ліцеїв і технікумів. Після закінчення підготовчого класу, в наступному навчальному році учень буде навчатися в І класі двомовного відділення школи, в якій відвідував підготовчий клас.

ПІСЛЯГІМНАЗІЙНІ ШКОЛИ/СЕРЕДНІ ШКОЛИ

Наступний етап – це отримання середньої освіти – навчання в середній школі. Якщо дитина планує продовжувати навчання після початкової школи або гімназії, то про це треба потурбуватися заздалегідь і, відповідно, зареєструватися в електронній системі ще у квітні.

Щороку встановлюється графік реєстрації, внесення змін до неї, термін подання оригіналів документів до навчальних закладів. Крім того, можуть бути висунуті додаткові вимоги в залежності від спеціалізації навчальних закладів.

У Польщі є кілька типів середніх шкіл.

Загальноосвітній ліцей (LO) – навчання триває чотири роки й завершується випускним екзаменом на атестат зрілості (**matura**), на підставі якого випускник має право вступу до закладу вищої освіти (ЗВО). Кожен клас у ліцеї відрізняється поглибленим вивченням певних предметів – так званою «спеціалізацією». Деякі навчальні заклади цього типу пропонують навчання частково або повністю іноземною мовою, після закінчення є можливість скласти додаткові іспити на сертифікат знання іноземної мови або міжнародний екзамен (*matura międzynarodowa*).

Випускники отримують свідоцтво про закінчення загальноосвітнього ліцею й атестат зрілості.

Ліцей пластичний (художня школа) – навчальний заклад для випускників восьмирічних початкових шкіл або гімназій, які зацікавлені загальною освітою й одночасно бажають отримати професійні художні кваліфікації. Навчання триває чотири роки.

Випускники ліцею отримують диплом про закінчення чотирирічного художнього ліцею (за умови складання дипломного екзамену) та атестат зрілості. Вони можуть продовжити навчання в закладах вищої освіти, післяліцейних школах чи приступити до праці.

Технікум (Т) – навчальний заклад для випускників гімназій або початкових шкіл, який дає можливість протягом п'яти років отримати середню

освіту одночасно з професійними кваліфікаціями.

Випускники технікуму після закінчення отримують:

- свідоцтво закінчення п'ятирічного технікуму;
- атестат зрілості (за умови складання екзамену (**matura**));
- диплом, який підтверджує професійні кваліфікації (за умови складання відповідних екзаменів).

Випускники технікумів можуть продовжити навчання в закладах вищої освіти (за умови складання екзамену (**matura**)), у післяліцейних школах чи приступити до праці.

Галузева школа I рівня (SB I) – навчальний заклад для випускників гімназій або початкової школи, навчання в якому дає можливість отримання кваліфікацій в обраній професії і продовження освіти. Навчання триває три роки й закінчується отриманням диплома, що підтверджує професійну кваліфікацію. Можливе продовження навчання в галузевій школі II рівня, ліцеї, технікумі або загальноосвітньому ліцеї для дорослих.

Випускники галузевої школи I рівня після закінчення отримують:

- свідоцтво про закінчення базової професійної школи;
- диплом, що підтверджує професійні кваліфікації (за умови складання відповідних екзаменів) або свідоцтво про опанування ремесла (за умови складання відповідного екзамену).

Галузева школа II рівня (SB II) доповнює професійну освіту випускників галузевої школи I рівня. Навчання триває два роки. Випускники цієї школи отримують атестат зрілості після успішно складених іспитів з трьох обов'язкових предметів (польська мова, математика, іноземна мова). Екзамен на атестат зрілості після завершення навчання в галузевій школі II рівня, крім трьох обов'язкових предметів, включає також іспит, що підтверджує професійну кваліфікацію випускника. Учень, який закінчив галузеву школу II рівня, далі зможе продовжити навчання за обраною спеціалізацією в закладі вищої освіти.

Перші випускники закінчать галузеві школи I рівня у 2020 році, у зв'язку з цим початок роботи галузевих шкіл II рівня датуватиметься 1 вересня 2020 року. Перший набір кандидатів буде проведено на 2020/2021 навчальний рік.

Варто наголосити, що **екзамен на атестат зрілості (matura)**, який є загальнодержавним для випускників середніх шкіл і технікумів, проводить-

ся одночасно в усіх школах Польщі в травні. Він не є обов'язковим. Натомість складання цього іспиту є умовою продовження освіти у ЗВО для випускників польських середніх шкіл.

Учні-іноземці під час екзамену на атестат зрілості (там, де це буде обґрунтовано) можуть отримати такі самі пільги, як у випадку екзамену для восьмикласників.

Післягімназійні/середні школи можуть бути також приватними та громадськими. Умови вступу й вартість навчання в них визначені відповідно статутом. Детальнішу інформацію про це дізнавайтеся безпосередньо в навчальних закладах чи на їхніх офіційних сторінках.

Більше про екзамен на атестат зрілості – на офіційній сторінці Центральної екзаменаційної комісії cke.edu.pl.

УВАГА! Якщо учні зі свідоцтвом, виданим закордонними школами, мають намір продовжити навчання в Польщі в початковій школі, гімназії, базовій професійній школі, технікумі чи загальноосвітньому ліцеї, то вони не зобов'язані робити легалізації цих документів у польських інституціях.

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вища освіта є невід'ємною частиною освітньої системи Польщі. У закладах вищої освіти функціонують денна, заочна й вечірня форми навчання (у деяких є екстернат). Заклади вищої освіти можуть бути державними та приватними. Враховуючи, що Польща дотримується норм Болонського процесу в європейській вищій освіті, вища освіта тут базується на трирівневій структурі й реалізується за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ECTS). Європейські стандарти вищої освіти надають можливість студентам отримати визнання своїх кваліфікацій в інших країнах Європейського Союзу.

Навчальний рік поділяється на два семестри: починається 1 жовтня й закінчується в середині липня. Умови вступу й терміни набору встановлюються безпосередньо закладами вищої освіти та можуть відрізнятися. Передбачена електронна система реєстрації, яка може бути платною. Більш детальну інформацію треба дивитися на офіційній сторінці обраного закладу вищої освіти.

В Польщі функціонують такі типи закладів вищої освіти:

- університети,
- технічні університети (політехніки),
- медичні та теологічні заклади вищої освіти,
- вищі технічні, сільськогосподарські, економічні, педагогічні й морські школи,
- державні вищі театральні школи, академії фізичного виховання,
- заклади вищої освіти державних служб, військові та мистецькі ЗВО.

Процес навчання у закладах вищої освіти Польщі поділяється на цикли.

Навчання першого циклу, яке триває 3–4 роки, дозволяє отримати професійну кваліфікацію бакалавр (**licencjat**) або інженер (**inżynier**) – у галузі проектування, сільського господарства чи економіки. Даний тип навчання спрямований на підготовку студентів для майбутнього працевлаштування або для продовження навчання за магістерською програмою.

Навчання другого циклу – це магістерська програма, яка триває 1,5–2 роки після навчання першого циклу й дозволяє отримати професійну кваліфікацію магістра (**magister**) або еквівалентний ступінь – залежно від курсу). Навчання спрямоване на одержання теоретичних знань, а також застосування й розвиток творчих навичок. У дисциплінах, пов'язаних із мистецтвом, акцент ставиться на розвиток творчості й талантів. Магістри можуть приступити до навчання за докторською програмою (навчання третього циклу). Для іноземців, які мають рівень бакалавра, є можливість відразу вступити на магістерську програму.

Крім того, для деяких напрямів навчання передбачені **програми три-вального циклу** – магістерська програма, що триває безперервно 4,5–6 років. Такий єдиний тип навчання заснований на інтегрованій програмі, яка включає базові курси та курси поглибленої спеціалізації. Навчання за цією програмою забезпечить отримання кваліфікації, що відповідає ступеню магістра другого циклу. До таких напрямів належать:

- акторська майстерність;
- реставрація та консервація творів мистецтва;
- канонічне право;
- стоматологія;
- право;
- медичний аналіз;

- медицина;
- виробництво й фотографія;
- фармацевтична справа;
- психологія;
- ветеринарна медицина.

Навчання третього циклу – це докторські програми, які тривають 3–4 роки й доступні для випускників магістерської програми. Після проходження докторської програми можна отримати науковий ступінь кандидата наук – доктора (PhD), що пропонується університетами й деякими дослідницькими інститутами, а також відділеннями Польської академії наук. Докторський ступінь (PhD) присуджується кандидатам, які подали й успішно захистили докторську дисертацію перед комісією, а також склали докторські іспити.

Деякі заклади вищої освіти пропонують післядипломну освіту на підставі вже отриманого диплома магістра або спеціаліста. Навчання, як правило, платне, триває 1–1,5 року. Після складання екзаменів або написання дипломної роботи слухач отримує свідоцтво про закінчення післядипломної освіти.

Іноземні студенти мають право навчатися на таких самих умовах, що і громадяни Польщі, – безкоштовно за денною програмою в державному закладі вищої освіти за умови досконалого володіння польською мовою і якщо абітурієнт:

- отримав дозвіл на проживання в Республіці Польща;
- отримав статус біженця, наданий Республікою Польща;
- отримав тимчасовий захист на території Республіки Польща;
- є мігруючим працівником, громадянином країни ЄС/Європейської економічної зони або членом сім'ї мігруючих працівників країни ЄС/Європейської економічної зони;
- отримав довгостроковий дозвіл на проживання в ЄС;
- є громадянином країни ЄС/Європейської економічної зони з правом постійного проживання;
- має дійсну Карту поляка.

Крім того, існують різні **державні бюджетні форми фінансової допомоги** для студентів, які навчаються на умовах, що застосовуються до громадян Польщі, а саме:

- матеріальна допомога;

- спеціальна допомога для інвалідів;
- стипендія кращим студентам, що присуджується ректором;
- стипендія за академічні досягнення, що присуджується міністром;
- стипендія за видатні спортивні досягнення, що присуджується міністром;
- оплата посібників.

У всіх інших випадках студент-іноземець може вчитися у закладах вищої освіти на підставі правил, що визначені в рамках:

- міжнародних угод;
- угод, укладених між закладом вищої освіти та іноземною організацією;
- рішення міністра, компетентного в галузі вищої освіти;
- рішення ректора закладу вищої освіти.

У вищезазначених випадках студент-іноземець може:

- отримати стипендію від польського партнера;
- навчатися на основі базової оплати за навчання;
- навчатися безкоштовно без права на стипендію;
- отримати стипендію від університету, який відправляє студента на навчання;
- отримати стипендію від польських закладів вищої освіти.

Варто зазначити: студенти, на яких не розповсюджуються правила, що застосовуються до громадян Польщі, не зобов'язані змагатися з іншими абітурієнтами, аби вступити до закладу вищої освіти. Але студенти-іноземці повинні платити за освіту відповідно до вимог закладу вищої освіти.

Вимоги щодо правил вступу до ЗВО Польщі треба дивитися безпосередньо на сторінці закладу вищої освіти, якому віддається пріоритет. Стандартними вимогами є:

- підтвердження достатніх знань мови викладання для вступу на обраний курс;
- атестат зрілості, а при вступі на навчання другого або третього циклу – диплом попереднього навчального циклу (наприклад, диплом бакалавра необхідний для вступу на магістратуру) та його переклад, завірений присяжним перекладачем.

Але варто пам'ятати, що навчальний заклад може мати додаткові вимоги щодо документів і правил вступу, про які можна дізнатися на офіційній сторінці закладу вищої освіти.

ОСВІТА ДЛЯ ДОРОСЛИХ

У зв'язку зі стрімкими змінами на ринку праці існує потреба вдосконалення вмінь і навичок, набуття нових компетенцій і кваліфікацій для дорослих осіб. Ринок праці заповнений людьми з гуманітарною освітою, але не вистачає працівників із конкретною спеціалізацією. Саме завдяки такій ситуації стає все більш популярним напрям професійного навчання конкретної спеціалізації.

Пройти навчання в публічних школах для дорослих, публічних післяліцейних школах, публічних мистецьких школах, публічних органах і публічних колегіумах працівників соціальних служб, а також безперервної освіти у формі професійних курсів підвищення кваліфікації на таких самих умовах, що й польські громадяни, можуть:

- 1) громадяни країн – членів Європейського Союзу, держави – члена Європейської асоціації вільної торгівлі (ЕФТА) – сторони угоди про Європейську економічну зону (Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія) і Швейцарської Конфедерації, а також члени їхніх сімей, які мають дозвіл на тимчасове перебування або дозвіл на постійне проживання;
- 2) особи польського походження, згідно з положеннями нормативно-правових актів про репатріацію;
- 3) особи, яким на території Республіки Польща надано:
 - дозвіл на постійне проживання,
 - додатковий захист, та члени їхніх сімей,
 - згоду на толероване перебування,
 - згоду на перебування з гуманітарних причин, та члени їхніх сімей,
 - тимчасовий захист,
 - дозвіл на перебування довготермінового резидента Європейського Союзу,
 - дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з виконанням професійної діяльності, що вимагає високої кваліфікації,
 - дозвіл на тимчасове перебування у рамках воз'єднання з сім'єю,
 - дозвіл на тимчасове перебування для жертв торгівлі людьми,
 - дозвіл на перебування довготермінового резидента Європейського Союзу (виданий іншою країною – членом ЄС) з метою виконання роботи або продовження навчання,

- дозвіл на перебування у зв'язку з іншими обставинами, які становлять підставу для проживання іноземця на території РП, а також члени їхніх сімей;
- 4) особи, яким надано статус біженця, та члени їхніх сімей;
- 5) члени сімей осіб, які звернулися з клопотанням про надання їм статусу біженця;
- 6) особи, котрі мають дійсну Карту поляка;
- 7) особи, для яких таке право надається на підставі міжнародних угод;
- 8) особи, які мають карту перебування з поміткою «доступ до ринку праці», Шенгенську візу або національну візу, видану з метою виконання роботи на території Республіки Польща;
- 9) стипендіати, які отримують стипендії міністра національної освіти, органу, у віданні якого перебуває школа, або директора школи.

Інші іноземці, які не були перераховані вище, – можуть проходити навчання на платній основі.

ПІСЛЯЛІЦЕЙНА ШКОЛА

Можливість отримання освіти для дорослих надає **післяліцейна школа**, головним завданням якої є підготовка компетентних і досвідчених фахівців-практиків, потрібних на сучасному ринку праці.

За рівнем акредитації післяліцейні школи знаходяться між середніми та вищими навчальними закладами й забезпечують професійну освіту поглибленої підготовки. Професійна освіта є більш доступною та орієнтованою на практику, що робить випускників кваліфікованими.

Порядок навчання, програми та навчальні плани встановлюються за державними освітніми стандартами, опублікованими Міністерством науки й вищої освіти. Випускники післяліцейних шкіл після успішного складання екзаменів отримують диплом про спеціальну професійну освіту за відповідною спеціальністю і їм привласнюється кваліфікація.

Форма навчання в післяліцейних школах може бути денною, заочною та вихідного дня (в суботу, неділю кілька разів на місяць). Навчання – безкоштовним або таким, що передбачає оплату за проведення екзаменаційних сесій чи перекладання екзаменів.

Зарахування до післяліцейної школи відбувається на підставі заяви й атестата зрілості, перекладеного польською мовою, але можуть вимага-

тися додаткові документи. Терміни навчання – 1–2 роки, в залежності від обраного напрямку.

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ПРОФЕСІЙНІ КУРСИ

Це гнучка форма професійного навчання, приведена у відповідність до потреб і змін, що відбуваються на ринку праці. Метою професійних курсів є підвищення загального рівня освіти, професійних компетенцій, набуття нових кваліфікацій, а також розвиток зацікавлень і захоплень.

Сфери навчання, в рамках яких пропонуються курси: механічна й гірничо-металургійна, адміністрування та послуги, будівництво, електрика та електроніка, сільське та лісове господарство з охороною навколишнього природного середовища, туризм і гастрономія, соціальна медицина й мистецтво. Детальний список професій, які можна здобути в рамках курсів, поданий у розпорядженні міністра національної освіти від 13 грудня 2016 року щодо класифікації професій у сфері професійної освіти. На курсах можна здобути одну (К1, К2 або К3) чи всі кваліфікації, передбачені для даної професії. У випадку, коли професія має лише одну кваліфікацію, закінчення одного кваліфікаційного курсу та складення екзамену означає здобуття кваліфікації з даної професії/спеціальності. Приклади професій, які можна здобути в рамках одного кваліфікаційного курсу: технік адміністрації, технік фізичної охорони осіб і майна, флорист, фотограф, кухар, перукар, продавець, садівник, лакувальник, кравець, автомеханік.

Закінчення кваліфікаційних професійних курсів дає підставу для участі в екзамені на підтвердження професійної кваліфікації в рамках даної кваліфікації, який проводить Окружна екзаменаційна комісія (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna). На завершення навчання учасники курсів отримують Сертифікат (Certyfikat) про закінчення курсів, а також довідку на бланку Міністерства національної освіти РП. Довідка дає курсантові підстави для ведення власної господарської діяльності, яка має полягати у виконанні того виду діяльності, який він опанував, навчаючись на курсах.

Довідка про закінчення курсів і свідоцтво про рівень кваліфікації видаються після складання професійного екзамену та не залежать від попередньої освіти курсанта.

Диплом про отримання професії видається після складання екзамену в рамках усіх трьох кваліфікацій (К1–К3) для даної професії, а також після

закінчення курсантом відповідної школи понадгмназійного рівня.

Курси організовують і ведуть публічні школи понадгмназійного рівня, центри безперервного навчання та центри практичного навчання у зручний термін: у вечірній час або заочно. Заняття відбуваються в обладнаних по-сучасному майстернях, лабораторіях і ательє кваліфікованим викладацьким складом, який веде навчання у сфері теоретичного й практичного освоєння професії. В курсах можуть брати участь усі зацікавлені особи, котрі досягли 18-річного віку. Кваліфікаційні курси тривають відносно недовго (є короткотерміновими), оскільки реалізовані в їх рамках навчальні програми вписуються в принцип «мінімум теорії, максимум практики», тобто інакше кажучи – головний акцент робиться на ті питання, з якими можуть зіткнутися працівники даної професії. Отже, це зовсім інша модель навчання, ніж та, що прийнята в закладах вищої освіти чи загальноосвітніх школах. Курси, які ведуть приватні суб'єкти, можуть бути платними, однак переважно вони є безкоштовними.

Щоб записатися на курси, треба подати заяву про зарахування, а також медичну довідку про відсутність протипоказань для виконання обраної професії. Детальну інформацію можна отримати в закладах, які ведуть такі курси.

ВИЗНАННЯ ДИПЛОМІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

Визнання іноземних документів про вищу освіту здійснюється шляхом встановлення відповідності академічних, професійних та освітніх прав, освітньо-кваліфікаційних рівнів іноземних документів про освіту (кваліфікацій) державним стандартам освіти Польщі. **Визнанням дипломів про вищу освіту займається Національне агентство з питань академічного обміну (польська аббревіатура – NAWA: nawa.gov.pl).**

Ця процедура має на меті забезпечити права громадян та іноземців, які здобули освіту в інших державах, на продовження освіти й професійну діяльність у Польщі і здійснюється в індивідуальному порядку. **Для визнання диплома про вищу освіту заявник повинен подати до NAWA наступні документи:**

- заяву про надання інформації.

Її слід заповнити польською або англійською мовами. Назви отриманих дипломів, звань і ступенів, а також назви установ потрібно вказувати в оригінальному звучанні – якщо в документах ці назви

записані літерами латинського алфавіту. Назви, записані літерами іншого алфавіту, зазначити відповідно до їх перекладу на польську або англійську мови;

- завірену копію диплома (або іншого документа), який має бути оцінений;
- у випадку дипломів про отримання вищої освіти – завірену копію документа, який підтверджує проходження навчання, наприклад: завірену копію додатка до диплома, витягу, довідки про складені екзамени, виписки предметів і оцінок або залікової книжки;
- ксерокопію диплома або іншого документа (з вищезгаданим додатком або витягом – у випадку вищої освіти), який був підставою для зарахування на навчання, що закінчилося отриманням оцінюваного диплома або присвоєнням наукового ступеня/звання. Тобто для оцінки диплома магістра, отриманого після закінчення іншого закладу вищої освіти, наприклад бакалаврату, слід представити обидва дипломи;
- ксерокопію перекладу вищезазначених документів польською мовою у випадку, якщо вони були видані мовою, якої нема в цьому переліку: англійська, німецька, іспанська, російська, українська;
- ксерокопію документа, що посвідчує особу;
- ксерокопію документа, який підтверджує зміну прізвища (якщо диплом був виданий на інше прізвище, ніж те, що використовується нині).

Переклад документів (якщо такий вимагається) має бути виконаний польським перекладачем, внесеним до списку присяжних перекладачів.

Заяву разом із пакетом документів слід надіслати на адресу:

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

ul. Polna 40

00-635 Warszawa

Інформацію (польською мовою) буде надано впродовж 30 днів із моменту (дня) отримання заяви з комплектом необхідних документів і надіслано на вказану адресу для кореспонденції в Польщі.

ВАЖЛИВО! Отримані за кордоном дипломи не дають підстав для продовження навчання в Польщі, якщо:

- інституції, які їх видали, або інституції, в яких відбувалося навчання:
 - 1) не були акредитованими вищими закладами освіти станом на день видання диплома або реалізували програму навчання, що не мала акредитації на момент видання диплома;
 - 2) не працюють у системі закладів вищої освіти жодної держави;
- програму вищої освіти або її частину було реалізовано з порушенням положень законодавства держави, на території якої відбувалося навчання.

Процедура розгляду безкоштовна і включає: перевірку автентичності документів і встановлення відповідності кваліфікації в дипломі освітньо-кваліфікаційному рівню в Польщі. На підставі результатів перевірки та порівняльного аналізу навчальної програми (плану), за якою (яким) видано іноземний документ про освіту, зі змістом навчальної програми (плану) відповідного суміжного напрямку (спеціальності) в Польщі приймається рішення про визнання диплома про вищу освіту й видається відповідна довідка.

Або буде запропоновано продовжити навчання чи пройти процедуру нострифікації, про що теж видається відповідна довідка.

НОСТРИФІКАЦІЯ

Визнання дипломів про вищу освіту шляхом нострифікації виконують ради організаційних одиниць (наукові ради) в польських закладах вищої освіти.

Особа, яка звертається з клопотанням щодо нострифікації диплома про закінчення закладу вищої освіти за кордоном, подає до вибраної вченої ради заяву з проханням про проведення нострифікаційної процедури.

У заяві мають бути зазначені:

- ім'я та прізвище, а також адреса проживання заявника;
- повна назва отриманої кваліфікації або професійного звання;
- дата видання диплома;
- назва інституції, що видала диплом;
- назва держави, в системі вищої освіти якої діє інституція, що видала

диплом;

- назва свідоцтва або диплома, на підставі якого особа, котра звертається з клопотанням про нострифікацію диплома, була зарахована на навчання в закладі вищої освіти, який видав цей диплом; дата видання свідоцтва чи диплома; назва інституції, яка видала свідоцтво чи диплом, а також назва держави, в системі освіти якої діє інституція, що видала свідоцтво чи диплом.

З заявою про нострифікацію слід подати такі додатки:

- оригінал диплома, отриманого за кордоном, – для ознайомлення;
- копії документів, що дають змогу оцінити перебіг навчання та результати здобутої освіти, а також час проходження навчання (додаток до диплома, виписка предметів і оцінок, залікова книжка або інший документ).

Рада, яка проводить нострифікацію диплома, може додатково вимагати переклади польською мовою поданих із заявою документів, завірених присяжним перекладачем.

Нострифікаційна рада не може вимагати від заявника, який звернувся з клопотанням про нострифікацію диплома, надання ще якихось документів, окрім вищеперерахованих.

Під час розгляду заяви, в залежності від конкретної ситуації заявника, може бути прийняте рішення про необхідність зарахувати відповідні дидактичні заняття, пройти практику або скласти іспити.

Процедура нострифікації диплома здійснюється на платній основі. Розмір і термін внесення оплати за проведення нострифікаційної процедури встановлює керівник структурного підрозділу закладу вищої освіти, рада якого проводить нострифікаційну процедуру, з урахуванням витрат, пов'язаних із її проведенням. Максимальний розмір оплати не може перевищувати 50% мінімальної ставки основного окладу професора (не більше 2700 польських злотих – дані станом на липень 2018 року). Розмір цього окладу визначається положеннями нормативно-правових актів, що регулюють принципи розрахунку за роботу та нарахування інших виплат, пов'язаних із виконанням роботи, для працівників, котрі працюють в публічних (державних і муніципальних) закладах вищої освіти.

Оплата здійснюється незалежно від результатів нострифікаційної процедури. У випадку складного фінансового становища заявника голова ради, що проводить нострифікацію, може на його прохання зменшити суму оплати або скасувати її. Оплата не стягується, якщо рада дійде вис-

новку, що вона не є компетентною для проведення даної нострифікації.

Нострифікаційний розгляд має бути завершено впродовж трьох місяців від дати подання всіх необхідних документів або протягом місяця після завершення необхідних дидактичних занять та складання іспитів.

У разі відхилення науковою радою визнання диплома заявник може оскаржити таке рішення в ректора. Граничні терміни подання такої скарги не визначені.

Після успішної нострифікації заявник отримує сертифікат еквівалентності диплома, отриманого за кордоном, із відповідним ступенем вищої освіти в Польщі. Цей сертифікат повинен бути представлений разом із оригіналом диплома, отриманого за кордоном.

Процедура нострифікації дипломів лікарів, фармацевтів, ветеринарів, архітекторів, юристів може відрізнятися, наприклад передбачати проходження стажування, додаткові іспити на знання мови.

ПЕРЕВЕДЕННЯ ДИТИНИ В ІНШУ ШКОЛУ

Рішення стосовно переведення неповнолітньої дитини з однієї школи в іншу приймають батьки. Спочатку слід піти на прийом до директора навчального закладу, до якого ви хочете перевести дитину. Якщо він висловить згоду (може, наприклад, попросити пред'явити останнє шкільне свідоцтво або провести співбесіду з дитиною), тоді з секретаріату школи, яку дитина відвідувала дотепер, потрібно взяти спеціальний бланк форми переведення. Заповнену форму з усією рештою необхідних документів (медична картка, довідка про щеплення, підтвердження сплати страхових внесків) батьки відносять у нову школу. Інколи школи самі займаються передачею одна одній необхідних документів.

Якщо переведення дитини відбувається в середині навчального року, до нової школи необхідно також представити аркуш оцінок учня. Змінити заклад, у якому навчається дитина, батьки можуть у будь-який момент. Чинні положення нормативно-правових актів **не регулюють дат подання заяв про переведення**. Для самої ж дитини найвигідніше, щоб ця зміна відбулася на початку нового навчального року (з вересня), оскільки період літніх канікул може бути використаний на адаптацію дитини до нової ситуації.

Переведення дитини з однієї школи в іншу має сенс, перш за все, в особливих ситуаціях. У такому випадку проблему можуть становити відмін-

ності в темпах реалізації навчальної програми між старою та новою школами. Варто знати, що вирішення формальностей і документообіг між школами відбуваються дуже швидко, тому вся процедура переведення часто триває лише 1–2 дні, а директор шкільного навчального закладу не має можливості відмовити вам у прагненні змінити місце навчання вашої дитини. Згоду мусить висловити директор школи, до якої ви хочете перевести (записати) дитину.

Дитина може бути переведена в інший шкільний навчальний заклад на підставі рішення завідувача відділу/управління освіти, у віданні якого знаходиться ця школа. Це має місце тоді, коли переведення має характер покарання за різке порушення учнівських обов'язків. Директор школи, в яку має бути переведений учень, не може відмовитися прийняти дитину, а також повинен забезпечити можливість реалізації учнем шкільного обов'язку та обов'язку навчатися. Також і батьки не можуть відмовитися від переведення дитини в іншу школу, якщо буде таке розпорядження завідувача відділу/управління освіти.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА

61

Програма «Добрий старт»

«Добрий старт» – це підтримка в розмірі 300 злотих на початок навчального року, що виплачується один раз на рік усім учням (не стосується дитячих дошкільних закладів і так званої «нулівки») до моменту досягнення ними 20-річного віку. Діти з особливими потребами (неповносправні), які навчаються в школі, отримують її до досягнення 24-річного віку. Щоб одержати цю допомогу, слід подати відповідну заяву. Це може зробити мати або батько дитини, призначений чи фактичний опікун/піклувальник, а у випадку дітей, які перебувають у замісних сім'ях, – замісні батьки, особа, яка адмініструє дитячий будинок сімейного типу або директор закладу опіки й виховання.

Заяви про надання цієї виплати будуть прийматися виконавчими органами міста/гміни, центрами соціальної допомоги чи іншими структурними підрозділами (наприклад, центрами надання грошової допомоги) за місцем проживання батька чи матері, які звертаються з клопотанням про спорядження дитини до школи (у випадку повітів виплатами будуть займатися повітові центри допомоги сім'ї). Перевірте, яка саме інституція

відповідальна за реалізацію цієї виплати в місті чи гміні за місцем вашого проживання. Заяви на отримання допомоги «Добрий старт», так само як і заяви стосовно надання допомоги на виховання в рамках програми «Сім'я 500+», можна подавати з 1 липня в режимі онлайн через веб-сторінку Міністерства сім'ї, праці й соціальної політики empatia.mrgrips.gov.pl та через електронні системи різних банків. Заяви в друкованій (паперовій) формі приймаються з 1 серпня.

ВАЖЛИВО! Заяви прийматимуть до 30 листопада включно.

Право на отримання допомоги в рамках програми «Добрий старт» мають іноземці:

- щодо яких застосовуються положення норм про координацію систем соціального забезпечення,
- якщо це передбачено обов'язковими для виконання Польщею двосторонніми міжнародними угодами про соціальне забезпечення,
- які перебувають в Польщі на підставі дозволу на тимчасове перебування у зв'язку з виконанням професійної діяльності, що вимагає високої кваліфікації, якщо проживають у Польщі з членами сім'ї,
- мають карту перебування з поміткою «доступ до ринку праці», якщо проживають у Польщі з членами сім'ї, за винятком громадян третіх країн, котрі отримали дозвіл на роботу на території країни – члена ЄС на період, що не перевищує шести місяців,
- громадяни третіх країн, прийняті на навчання в закладах вищої освіти, а також громадяни третіх країн, котрі мають право виконання роботи в Польщі на підставі візи.

Програма «Сім'я 500+»

Програма «Сім'я 500+» – це допомога в розмірі 500 злотих, що виплачується щомісячно на другу й кожну наступну дитину в сім'ї, незалежно від доходів. Сім'ї з низьким рівнем доходів отримують також допомогу на першу або єдину дитину, але за умови, що відповідають критерію отримання середнього місячного доходу на члена сім'ї 800 злотих нетто або 1200 злотих нетто (на особу) у випадку, коли в сім'ї виховується дитина з особливими потребами. Ця допомога надається дітям до досягнення ними 18-річного віку. Виплати нараховуються сім'ї незалежно від цивільного стану батьків. Дитина до досягнення нею 25-річного віку, яка перебуває на утриманні батьків та

проживає разом із ними, враховується в ході розрахунку доходу на члена сім'ї. Заява про допомогу на виховання подається один раз на рік. Це можна зробити через Інтернет, тобто через міністерську платформу з надання послуг та інформації «Emp@tia», телеінформаційні системи національних банків, платформи електронних послуг Фонду соціального страхування (PUE ZUS) або особисто в гміні. Особи, що звертаються з клопотанням про надання допомоги на першу дитину, повинні задокументувати доходи, додавши до заяви відповідні документи, наприклад: декларацію про неоподатковані доходи, документи, що підтверджують отримання/втрату доходу. **Якщо сім'я звертається з клопотанням про надання допомоги виключно на другу й кожну наступну дитину, тоді документи, що підтверджують отримання доходів, не вимагаються.**

Подання заяв на отримання допомоги в рамках програми «Сім'я 500+» відбувається за такими ж правилами і в ті самі строки, що й подання заяв на отримання допомоги на шкільне спорядження для дитини в рамках програми «Добрий старт».

КАЛЕНДАР ШКІЛЬНОГО РОКУ

63

Вересень

01.09 – початок шкільного року

Жовтень

–

Листопад

01.11 – Свято всіх Святих (вихідний)
11.11 – День Незалежності (вихідний)

Грудень

23.12–01.01 – святкові канікули
24.12–26.12 – Різдвяні свята
У Підляському воєводстві можуть бути в інший час з огляду на православні Свята Різдва Христового

Січень

Новий рік (вихідний)
06.01 – Свято трьох королів (вихідний)

Лютий

Зимові канікули – 2 тижні (згідно з графіком Міністерства національної освіти)

Березень / Квітень

Великодні свята – 6 днів (вихідні в березні чи квітні)

Травень

01.05 – Свято праці
03.05 – День Конституції

Червень

Закінчення шкільного року (останній тиждень червня)

Липень

Канікули

Серпень

Канікули

ПРЕДМЕТНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ШКАЛОЮ 1–6

6	5	4	3	2	1
відмінно	дуже добре	добре	задовільно	допустимо	незадовільно
(++++++)	(+++++)	(++++)	(+++)	(++)	(-)

ЗРАЗКИ ПОЯСНЮВАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ

USPRAWIEDLIWIENIE

Proszę o usprawiedliwienie nieobecności
w szkole w dniu/dniach _____
(data / dni od - do)
mojej córki/mojego syna, _____
(imię i nazwisko)
z powodu choroby/badań/ z ważnych
powodów rodzinnych.

podpis rodzica

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Повідомляю про відсутність
протягом _____
(дати)
моєї дочки/мого сина

(ім'я та прізвище)
у зв'язку із хворобою /
дослідженнями / важливими
сімейними обставинами.

підпис батька або матері/
офіційного опікуна

ZGODA

Wyrażam zgodę na udział mojej córki /
mojego syna _____
(imię i nazwisko)
w wycieczce / wyjeździe integracyjnym /
zielonej szkole do _____
(nazwa miejsca)
w dniu / dniach _____
(data)

podpis rodzica

ЗГОДА

Висловлюю згоду на участь
моєї дочки / мого сина

(ім'я та прізвище)
в екскурсії / інтеграційній
поїздці / зеленій школі до

(назва місця)

(дата)

підпис батька або матері/
офіційного опікуна

ZWOLNIENIE

Proszę o zwolnienie z zajęć lekcyjnych mojej
córki / mojego syna _____
(imię i nazwisko)
w dn. _____
(data) godz. _____ .

podpis rodzica

ЗВІЛЬНЕННЯ

Прошу звільнити від шкільних
занять мою доньку / мого сина

(ім'я та прізвище)
_____ о _____ год.

(дата)

підпис батька або матері/
офіційного опікуна

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

zlobki.mpips.gov.pl

Корисна інформація про догляд за дитиною до 3 років

empatia.mpips.gov.pl

Портал для електронного подання заяв на «Сім'я 500+» і «Добрий старт (300+)»

mpips.gov.pl

Міністерство сім'ї, праці й соціальної політики

men.gov.pl

Міністерство національної освіти Республіки Польща

nauka.gov.pl

Міністерство науки й вищої освіти Республіки Польща

cke.edu.pl

Центральна екзаменаційна комісія

nawa.gov.pl

Національне агентство з питань академічного обміну

ore.edu.pl

Центр розвитку освіти

koweziu.edu.pl

Державний центр підтримки професійної освіти

ibe.edu.pl

Інститут освітніх досліджень

orpeg.pl

Центр розвитку польської освіти за кордоном

kuratorium.waw.pl

Управління освіти у Варшаві

perspektywy.pl

Рейтинги навчальних закладів

nauka.gov.pl/uczelnie

Перелік закладів вищої освіти

Розділ III

УКРАЇНСЬКА ОСВІТА В ПОЛЬЩІ

ПРАВОВИЙ СТАТУС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЛЬЩІ

Українська мова, згідно з Законом «Про національні та етнічні меншини та про регіональну мову» від 6.01.2005 р. (зі змінами та доповненнями), має статус мови національної меншини. Відповідно до інтерпретації Міністерства національної освіти Республіки Польща, у її системі освіти право на такий тип навчання мають виключно представники української національної меншини – громадяни Польщі українського походження. Питання польського громадянства в цьому випадку є ключовим – діти з України, які його не мають (або хоча б один із батьків неповнолітньої особи не є громадянином РП), не мають статусу меншини. А отже і права за державний кошт вивчати українську мову в публічних школах, однак оскільки законодавство наразі не містить прямої заборони, на практиці ситуація залежить від позиції місцевої влади.

УВАГА! Якщо ваша дитина не має польського громадянства, обов'язково потрібно довідатися у вчителя/вчительки української мови або в адміністрації школи кожного конкретного пункту навчання про можливість відвідувати заняття!

Українську мову як мову національної меншини, в Польщі вивчають у п'яти школах з українською мо-

вою навчання та в близько 100 пунктах і групах навчання української меншини. Детальніше про ці школи та пункти – нижче.

З 2012/2013 навчального року на рівні основної, восьмирічної тепер, школи також передбачена можливість вивчення української мови як сучасної іноземної, а з 2019 року українську можна вибрати як іноземну мову для складання одного з трьох обов'язкових випускних екзаменів після 8 класу. Однак для цього потрібно, аби учень вивчав цей предмет у школі як обов'язковий. Організація вивчення української як іноземної цілком залежить від дирекції школи та місцевого самоврядування.

Оскільки діти, які вивчають українську як мову меншини, швидше за все, не матимуть змоги вивчати та складати її як іноземну мову (така проблема зараз існує в німецької меншини без остаточного розв'язання), то цей варіант насамперед цікавий для громадян України. Попри різні заяви наразі також залишається невирішеним питання щодо можливості складати українську як іноземну мову на зовнішньому оцінюванні після закінчення ліцею.

ДЕ МОЖНА ВИВЧАТИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ В ПОЛЬЩІ НА РІВНІ ШКОЛИ?

Через те що вивчення української мови громадянами України разом з українцями – громадянами Польщі є утрудненим або неможливим, українські організації створюють свої осередки для вивчення української мови та культури як окремих позашкільних занять.

ВАРШАВА. З 2016 року у Варшаві діє **Українська суботня школа для громадян України**, яку організував Фонд «Наш вибір». Заняття відбуваються щосуботи, в розкладі передбачено три уроки української мови та один – українознавства. Програми навчання розроблені на основі напрацювань проекту «Нова українська школа». Саме в рамках згаданого проекту створено програму, за якою від 2018/2019 року навчатимуться діти в Україні. Завдяки компетентнісному підходу вона дозволяє вчителів пристосуватися до потреб кожного учня. Учителі з українською освітою та педагогічним досвідом забезпечують високий рівень знань учнів віком від 6 до 17 років, які навчаються в кількох групах відповідно до віку та рівня володіння мовою.

Завдяки тісній співпраці з **Міжшкільним пунктом навчання укра-**

їнської меншини у Варшаві учні суботньої школи мають змогу відвідувати гуртки та активно долучаються до відзначення важливих подій шкільного й національного та культурного життя, які пункт і школа проводять разом.

Щоб відвідувати Українську суботню школу для громадян України, потрібно лише написати відповідну заяву в день, коли ви вирішите завітати до навчального закладу.

Фонд «Наш вибір» провадить також україномовні заняття для дітей дошкільного віку. **Дитячий клуб вихідного дня «Рукавичка»** запрошує дітей віком від 2 до 6 років. Зустрічі відбуваються щосуботи й містять ігрові, пізнавальні, навчальні елементи, передбачають активне та інтелектуальне проведення часу. Спеціально підготовлені тематичні заняття знайомлять дітей з українськими звичаями та культурою. Саме до клубу щороку в грудні приходять Святий Миколай! Уроки відбуваються в Українському домі в Варшаві.

Також Фонд «Український освітній центр» організував Український навчальний заклад **«Школа «Материнка» ім. Д. Павличка у Варшаві»**. Кваліфікований і високо мотивований педагогічний колектив проводить навчання як за українськими шкільними, так і за авторськими програмами, які дають змогу всім охочим опанувати українську мову. Шкільні конкурси та свята розвивають творчі здібності та сприяють плеканню української культури й звичаїв. Постійні концерти та майстер-класи не дадуть учням нудьгувати.

ВРОЦЛАВ. Відділення Об'єднання українців у Вроцлаві провадить не лише пункт навчання для меншини, але й Українську суботню школу для дітей. Заняття відбуваються в групах, залежно від віку дитини (4–12 років). За-

КОНТАКТ:

facebook.com/ua.szkola.waw

+48 576 677 498

+48 727 805 764

szkola@naszwybor.org.pl

rekrutacja.uaszkola@gmail.com

uaszkolawaw.pl

КОНТАКТ:

facebook.com/rukawyczka

+48 22 258 40 18

+48 727 805 764

ukr.klubik@gmail.com

rukawyczka@naszwybor.org.pl

КОНТАКТ:

facebook.com/szkola.ua.Materynka

+48 729 467 399

materunka.pl@gmail.com

прошуємо також молодь від 13 років на уроки української мови. Школа працює впродовж навчального року, щосуботи з 09:30 до 13:00. Розвиваючі заняття для дошкільнят проводяться щосуботи з 09:30 до 10:30.

У програмі передбачені уроки української мови, релігії (за бажанням), етнографії, географії, історії України. Метою вроцлавської школи є допомога дітям українського походження у вивченні української мови, літератури, історії, традицій рідного краю, глибше пізнання свого українського коріння, культури, звичаїв і традицій під час традиційних святкувань, живе спілкування рідною мовою з ровесниками та вдосконалення її.

КОНТАКТ:

ul. Ruska 46A/201
50-079 Wrocław

+48 57 133 02 03

ukr.wroclaw@gmail.com

На південному заході Польщі, за 70 кілометрів від столиці Нижньосілезького воєводства – Вроцлава, знаходиться історичне місто Лігниця з понад 100 тисячами мешканців. **Комплекс загальноосвітніх шкіл №4 ім. Богдана-Ігоря Антоновича**, що діє в Лігниці, теж має славне минуле та багатогранне сьогодення. Створений у далекому 1967 році, Лігницький ліцей з українською мовою навчання був першим подібним закладом у післявоєнній Польщі. Як тоді, так і зараз цей освітній заклад є важливим осередком українського життя регіону.

Довгий час заклад мав тільки гімназійний та ліцейний рівні, але з 2017/2018 навчального року комплекс також набирає перші класи середньої школи. Навчання української мови, історії і культури України відбувається на окремих уроках, інші предмети викладаються польською. Окрім української мови, унікальність і якість навчального закладу засвідчують здобутки вчительського колективу та учнів.

Школа отримала сертифікати «Школа без насильства», «Школа – відкривач талантів», «Краща школа» та інші. У 2014 і 2016 роках ліцей входив у 500 найкращих у всій Польщі, а в 2018-му – на 36-му місці серед ліцеїв воєводства.

Вчителі працюють з учнями, які мають слабші або кращі результати, за спеціальними шкільними програмами. Також проводяться додаткові уроки фізкультури з відповідним спеціалістом, додаткові заняття з англійської мови та інформатики. Для старших класів запроваджено також систему Дальтона, яка постала у США. Вона заснована на принципі індивідуального навчання – учні самостійно обирають групу навчальних пред-

метів, які хочуть опанувати.

Педагогічний рівень працівників і якість навчання учнів гарантовані патронатом Вроцлавського університету, а також співпрацею з багатьма установами: Державною вищою професійною школою в Лігніці, Об'єднанням українців у Польщі, Об'єднанням лемків, Об'єднанням лемків Канади та кількома школами як у Польщі, так і в Україні. Випускники закладу навчаються у провідних навчальних закладах Польщі і Європи.

Школа має сучасні класи, предметні аудиторії, оснащені лабораторним обладнанням, інтерактивними дошками та проєкторами. Діють учнівські творчі гуртки й колективи. Щороку збільшується кількість учнів – громадян України. Постійно відбуваються обміни з Україною та іншими країнами Європи.

Перевагою школи є наявність гуртожитку для учнів старших класів. Проживання у триособових кімнатах станом на 2018 рік коштувало 104 злотих на місяць, ціна харчування на добу – 10 злотих. Для мешканців гуртожитку доступні спортивна та комп'ютерна зали, кімната відпочинку, бібліотека й кухня.

У 70 км від балтійського узбережжя в Західнопоморському воєводстві розташоване містечко **Білий Бір**, де мешкають трохи більше 2200 осіб. Тут знаходиться **Комплекс загальноосвітніх шкіл ім. Тараса Шевченка**. Свою історію сучасна школа розпочала ще в 1958 році.

Провінційний статус школи педагогічному колективу вдалося перетворити з недоліку на перевагу. Мала місцевість дає можливість краще зосередитися на навчальному процесі.

Ліцей школи з 2011 року потрапляє до престижного загальнопольського рейтингу фонду «Перспективи». У ньому загальноосвітні ліцеї оцінюються за такими критеріями: успіхи навчального закладу в олімпіадах, результати зовнішнього оцінювання (матури) з обов'язкових і додаткових предметів. На цій підставі визначаються 500 кращих ліцей (з поміж 3818 станом на 2017 рік). Шевченківський ліцей із Білого Бору в 2018 році посів у ньому 341-ше місце (9-те у воєводстві), а в 2017-му – 453-тє загально-

КОНТАКТ:

Zespół Szkół Ogólnokształcących
ul. Tarasa Szewczenki 10
59-222 Legnica

+48 76 723 31 06

zso4legnica@op.pl

zso4legnica.pl

польське і 12-те місце на регіональному рівні.

У школі головна увага звертається на всі обов'язкові предмети, зокрема і на українську мову. Програма з математики та англійської мови розширена. Коли в учня є бажання додатково вивчати обраний предмет у розширеному обсязі, то школа дає йому таку можливість. Навчання української мови та літератури, історії, культури й географії України відбувається на окремих уроках. Інші предмети викладаються польською мовою.

На рівні ліцею в 1-му класі викладаються такі предмети: польська мова й література, українська мова й література, англійська мова, німецька мова, історія, суспільствознавство, історія України, культурознавство, релігія, математика, фізика, хімія, біологія, географія, географія України, основи підприємництва, інформаційні технології, початкова військова підготовка, фізичне виховання. У 2-му й 3-му класах учні матимуть можливість вивчати: на базовому рівні обов'язково – польську та українську мову й літературу, англійську, німецьку мови й математику. На поглибленому рівні обов'язково – англійську мову, математику, біологію, історію, географію.

Громадяни України, охочі навчатися в загальноосвітньому ліцеї, повинні подати: заяви про прийняття до школи та в гуртожиток, свідоцтво про закінчення класу або школи (оригінал), медичну довідку про стан здоров'я (т. зв. медичну карту), свідоцтво про народження (копію), заяву про ознайомлення зі статутом школи й гуртожитку і згодою з ним (підписану учнем і батьками або законними опікунами), уповноваження та підтвердження бажання вчитися, 3 фотографії.

Батьки або законні опікуни зобов'язані: регулярно контактувати зі школою (особисто, по телефону, електронною поштою тощо), внести заставу розміром 100 євро, яка буде використовуватися для забезпечення, в разі потреби, медичної або якої-небудь іншої допомоги учневі. Невикористана застава буде повернена в кінці навчального року.

Учні ліцею зобов'язані: дотримуватися правил графіку освітньої діяльності в Польщі, представленого на веб-сайті школи (шкільні канікули, святкові канікули, вихідні дні), регулярно брати участь у вибраних гуртках художньої самодіяльності та всіх заходах, що мають на меті зберігати українську національну й культурну ідентичність, послідовно працювати над удосконаленням польської мови (обов'язкова участь у заняттях, які піднімають рівень вивчення польської мови в усній і письмовій формі), один раз на місяць написати тест, який перевірятиме рівень вивчення

польської мови; один раз на семестр батьки повідомлятимуться про результати тестування (що дозволить їм слідкувати за ефективністю вивчення дитиною польської мови).

Бажано також, аби кандидати до ліцею мали наступні додаткові критерії: базове знання польської мови (розуміння мови й читання), науковий, художній талант (спів, танець, гра на інструментах, малювання та ін.), добрий стан здоров'я, активність, здатність працювати в команді.

Для учнів старших класів є гуртожиток на 60 місць. Також активно діють ансамбль народного танцю «Вітрогон», гурток живого слова «Калиновий міст» і хор «Джерело». Головними шкільними святами є щорічні відзначення річниць народження та смерті Тараса Шевченка. Тут знаходиться перший пам'ятник Кобзаря.

КОНТАКТ:

Zespół Szkół
im. Tarasa Szewczenki
w Białym Borze
ul. Dworcowa 25
78-425 Biały Bór

+48 94 367 01 62
+48 94 373 90 26

zs2bb@op.pl
liceum-bialybor.eu

На півночі Польщі в 15 км від польсько-російського кордону розташувалося місто **Бартошиці** з населенням 24 тисячі осіб. Для української громади воно передусім відоме як «Лесина школа в Бартошицях» – саме так називають **середню школу №8 імені Лесі Українки з українською мовою навчання** з 1997 року, коли вона отримала ім'я своєї патронки.

Навчальний заклад обґрунтовано пишається високим рівнем навчання. Серед учнів школи багато лауреатів і фіналістів престижних воєводських конкурсів із різних предметів. У 2016/2017 навчальному році школярі взяли участь у 38-ми предметних конкурсах різних рівнів, 13-ти спортивних конкурсах і змаганнях і 18-ти художніх конкурсах на загальнопольському, регіональному та шкільному рівнях. Підготовка й участь у конкурсах розвиває зацікавлення та вміння, поглиблює знання.

Попри поширений стереотип, що в школі з українською мовою навчання важко вивчати інші мови, а «надмірне» спілкування українською зашкодить правильно опанувати польську, бартошицькі учні та вчителі своїми результатами доводять, що володіння українською лише сприяє вивченню іноземних мов. Минулого року аж три шестикласниці та один учень гімназійного відділу стали лауреатами конкурсу з польської мови,

а одна з учениць виявилася ще й найкращою у воєводстві – із 50 можливих балів отримала 49.

Лесина школа також формує особистість та розвиває національну ідентичність молодого покоління. Окремі уроки української мови, історії та культури, географії України, разом із майстер-класами з української народної творчості, конкурсами на українську тематику, екскурсіями українськими місцями Польщі, поїздками в Україну, є запорукою українського духу школи.

Гордістю школи є хор «Лісова пісня», вокально-інструментальна група «Дар любові», гурт «Водограй» та театральний гурток «Плеяда». Учні мають змогу розвивати журналістські навички, готуючи українські передачі на радіо «Ольштин» та видаючи шкільну газету «Відлуння з глибини серця». Під час занять у гуртку Польського червоного хреста діти й молодь вчаться надавати першу медичну допомогу, організують благодійні заходи та ведуть волонтерську діяльність.

У школі також навчаються діти – громадяни України.

Однією з найбільших українських шкіл у Польщі є **Комплекс шкіл з українською мовою навчання в Гурові-Ілавецькому** – маленькому містечку в 70 км на північний схід від Ольштина – столиці Вармінсько-Мазурського воєводства. У 2018 році український ліцей у Гурові посів 21-ше місце серед 139-ти шкіл Вармії і Мазур із випускними класами, у яких відбулося зовнішнє тестування.

Гурово-Ілавецька школа небезпідставно пишається сучасною матеріальною базою, яку складають 14 предметних кабінетів, що обладнані необхідними дидактичними приладами та аудіо- й відеотехнікою; два комп'ютерні класи, бібліотека з читальною залом, спортивний зал зі сценою та тренажерний зал. Школа, спортивний зал, гуртожиток і їдальня поєднані таким чином, що не потрібно виходити назовні. При школі також діє гуртожиток для старшокласників.

Вивчення української мови відбувається як на окремих уроках, так і в рамках двомовних предметів. Також викладається історія, культура й географія України.

Тут працює філіал Державної музичної школи I ступеня в Лідзбар-

КОНТАКТ:

Zespół Szkół z Ukraińskim
Językiem Nauczania
w Bartoszycach
ul. Leśna 1
11-200 Bartoszyce

+48 89 762 18 30

ку-Вармінському, діють ансамбль піснi й танцю «Думка», хор «Щедрик», шкільний осередок кар'єри, клуб юного волонтера, відбуваються численні конкурси, розважальні заходи та поїздки, зокрема в Україну. Цікавою ініціативою, запропонованою українською редакцією радіо «Ольштин», є радіопередачі українською мовою, які раз на два тижні готують самі учні. Діє й шкільне телебачення «Шкіл-сат».

Лише 10 кілометрів відділяють Комплекс загальноосвітніх шкіл №2 ім. М. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі від України і всього 7 годин подорожі потягом з української столиці. Це єдина державна школа в Польщі, яка продовжує довоєнну традицію українського шкільництва. Окрім уроків української мови, українською та польською мовами одночасно проводяться інші предмети.

У 2017 році ліцеїсти школи посіли 36-те місце серед 182 ліцеїв і ліцейних відділів Підкарпатського воєводства.

Школа добре обладнана. «Шашкевичка» відкрита для міжнародної співпраці та обмінів. Її учні неодноразово брали участь у європейській програмі «Socrates-Comenius», співпрацювали зі школами в Гамбурзі (Німеччина) та Паленсії (Іспанія).

Учні «шашкевички» можуть розраховувати на допомогу (стипендії, фінансова підтримка проживання, харчування тощо) Стипендіального фонду ім. Ярослави Поповської, який діє при товаристві «Український народний дім».

Нижче подаємо контактні дані пунктів навчання української мови за воєводствами. Радимо за потреби звертатися до них – як мінімум, ви сконтактуєтеся з учителем чи вчителькою української мови, які зможуть

КОНТАКТ:

Zespół Szkół
z Ukraińskim Językiem
Nauczania
w Górowie Itaweckim
ul. Szkolna 6
11-220 Górowo Itaweckie

+48 89 761 12 43

licej@wp.pl

szkolazdumka.pl

КОНТАКТ:

Zespół Szkół
Ogólnokształcących nr 2
im. Markiana Szaszkewicza
ul. Smolki 10
37-700 Przemyśl

+48 16 678 53 47

zso2@um.przemysl.pl

szaszku.edu.pl

повідомити вас про особливості організації роботи даного пункту та можливості вивчення української мови саме для вашої дитини.

УВАГА! Кількість пунктів навчання, їх адреси і розклад уроків української мови можуть змінюватися кожного навчального року! Обов'язково попередньо довідайтеся про це у вчителя/вчительки української мови або в адміністрації школи!

АДРЕСИ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ І ШКІЛЬНИХ ПУНКТІВ

Вармінсько-Мазурське воєводство (Warmińsko-Mazurskie)

Бані Мазурські

ZPO, ul. Konopnickiej 12,
19-520 Banie Mazurskie,
тел.: +48 87 615 71 13,
e-mail: gim_ban@poczta.wp.pl.

Барцяни

SP im. Straży Granicznej w Barcianach,
ul. Nowa 1A, 11-410 Barciany,
тел.: +48 89 753 10 59,
e-mail: gimbar@wp.pl.

Бартошиці

Середня школа №8 імені Лесі Українки
з українською мовою навчання.
Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem
Nauczania w Bartoszycach, ul. Leśna 1,
11-200 Bartoszyce, тел.: +48 89 762 18 30.

Бранево

SP nr 3, ul. PCK 4, 14-500 Braniewo,
тел.: +48 55 644 28 58,
e-mail: sp3braniewo@interia.pl.

Бранево

SP nr 6 im. Jana Pawła I,
ul. Konarskiego 13, 14-500 Braniewo,
тел.: +48 55 644 24 97,
e-mail: sekretariat@sp6braniewo.pl.

Будри

GG w Budrach w Więckach
im. Papieża Jana Pawła II,
ul. Więcki 8,
11-606 Budry,
тел.: +48 87 427 80 24,
e-mail: wieckigim@szkola.wp.pl.

Будри

SP im. Michała Kajki w Budrach,
ul. Michała Kajki 4,
11-606 Budry,
тел.: +48 87 427 80 90,
e-mail: s.p.budry@wp.pl.

Венгожево

SP nr 2, ul. Zamkowa 6,
11-600 Węgorzewo,
тел.: +48 87 427 21 70,
e-mail: sp2wegorzewo@poczta.fm.

Видміні

ZSO w Wydminach,
ul. Grunwaldzka 94,
11-510 Wydminy,
тел.: +48 87 421 00 28,
e-mail: zsowydminy@interia.pl.

Вільчента

G w Wilczętach,
ul. Wilczęta 43a,
14-405 Wilczęta,
тел.: +48 55 249 06 08.

Гавлики Великі

SP w Gawlikach Wielkich,
ul. Gawliki Wielkie 32, 11-510 Wydminy,
тел.: +48 87 421 20 58,
e-mail: sp_gawlikiwielkie@op.pl.

Ґижцко

SP nr 7 im. Janusza Korczaka,
ul. Wodociągowa 8,
11-500 Giżycko,
тел.: +48 87 428 90 60,
e-mail: sp7@gizycko.pl.

Ґурово-Ґлавецьке

Комплекс шкіл з українською мовою навчання, ul. Szkolna 6,
11-220 Górowo Itaweckie,
тел.: +48 89 761 12 43,
e-mail: licej@wp.pl,
сторінка: szkolazdumka.pl.

Добре Місто

SP nr 2 im. Mikotaja Kopernika,
ul. Gdańska 13, 11-040 Dobre Miasto,
тел.: +48 89 616 13 79,
e-mail: szkola_podstawowa_nr2@interia.pl.

Дрогоше

SP w Drogoszach, ul. Drogosze 40,
11-410 Barciany,
тел.: +48 89 753 25 55,
e-mail: spdrogosze@wp.pl.

Загає

SP w Zagajach, ul. Zagaje 6, 14-521
Lelkowo, тел.: +48 55 244 87 81,
e-mail: sp_z@wp.pl.

Ґлава.

Осередок української культури «Хата»,
ul. Jagiełonczyka 18A,
14-202 Itawa.

Кандити

SP im. Janusza Korczaka w Kandytach,
ul. Kandyty 77, 11-220 Górowo Itaweckie,
тел.: +48 89 761 90 10,
e-mail: spkandyty@wp.pl.

Кентшин

SP nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego,
ul. Kopernika 12, 11-400 Kętrzyn,
тел.: +48 89 751 52 76,
e-mail: szkolapodstawowanr1@gmail.com.

Круклянки

SP w Kruklankach, ul. 22 Lipca 34,
11-612 Kruklanki, тел.: +48 87 421 70 25,
e-mail: gimkki11@wp.pl.

Лельково

SP w Lelkowie, 14-521 Lelkowo,
тел.: +48 55 244 81 03,
e-mail: sekretariat@sp.lelkowo.eu.

Лідзбарк Вармінський

SP nr 3, ul. Lipowa 17a,
11-100 Lidzbark Warmiński,
тел.: +48 89 767 20 70,
e-mail: godki14@wp.pl.

Млилари

SP im. Stefana Żeromskiego w Młynarach,
ul. Warszawska 1, 14-420 Młynary,
тел.: +48 55 249 08 72,
e-mail: spmlynary@wp.pl.

Молтайни

ZS w Mottajnach, ul. Mottajny 1,
11-410 Barciany, тел.: +48 89 753 20 07,
e-mail: spmoltajny@wp.pl.

Моронґ

SP nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Morągu,
ul. Kajki 2, 14-300 Morąg,
тел.: +48 89 757 47 43,
e-mail: spnr4@op.pl.

Новиця

SP w Nowicy, Nowica 17,
14-405 Nowica, Elbląg,
тел.: +48 55 249 06 17.

Ольштин

SP nr 22 im. Marii Dąbrowskiej w Olsztynie,
тел.: +48 89 533 68 10,
e-mail: sekretariat.sp22.olsztyn@gmail.com.

Орнета

SP nr 4 w Ornećcie, ul. Rozjazdowa 3,
11-130 Orнета, тел.: +48 55 242 11 74,
e-mail: ornetasp4@wp.pl.

Оструда

SP nr 2 w Ostódzie, ul. Olsztyńska 7,
14-100 Ostróda, тел.: +48 89 646 24 68,
e-mail: sp2osrtroda@poczta.onet.pl.

Пасленк

SP nr 3 w Pastęku, ul. 3 Maja 21,
14-400 Pastęk, тел.: +48 55 649 35 55,
e-mail: sekretariatzspaspek@gmail.com.

Пененжно

ZSP w Pieniężnie, ul. Ornecka 8,
14-520 Pieniężно, тел.: +48 55 243 60 15.

Позездже

SP im. Jadwigi Tressenberg w Pozezdrzu,
ul. 1 Maja 1b, 11-610 Pozezdrze,
тел.: +48 87 427 90 03,
e-mail: sp.pozezdrze@gmail.com.

Свьонтки

ZSP w Świątkach im. Majora Henryka
Sucharskiego, 11-008 Świątkи,
тел.: +48 89 616 98 80,
e-mail: szkola@spswiatki.edu.pl.

Слобіти

SP w Słobitach, Słobity 3,
14-405 Wilczęta, тел.: +48 51 634 37 55,
e-mail: sp-slobity@csso.pl.

Собехи

SP im. Bohaterów Listopada 1918 r.,
Sobiechy 24, 11-606 Budry,
тел.: +48 87 437 70 16,
e-mail: spsobiechy@wp.pl.

Сроково

SP im. prof. Stanisława Srokowskiego
w Srokowie z Filią w Solance,
ul. Szkolna 3, 11-420 Srokowo,
тел.: +48 89 753 40 01,
e-mail: spsrokowo@gmail.com.

Топшини

SP im. Kornela Makuszyńskiego
w Toprzninach, ul. Toprznyny 27,
11-220 Górowo Itaweckie,
тел.: +48 89 761 80 68,
e-mail: sp_toprznyny@op.pl.

Великопольське воєводство (Wielkopolskie)

Познань

ZS nr 7 w Poznaniu,
os. Zwycięstwa 101, 61-643 Poznań,
e-mail: m.czetyrba@gmail.com.

Західнопоморське воєводство (Zachodniopomorskie)

Білий Бір

Zespół Szkół im. Tarasa Szewczenki w
Białym Borze, ul. Dworcowa 25,
78-425 Biały Bór, тел.: +48 94 367 01 62,
+48 94 373 90 26, e-mail: zs2bb@op.pl,
сайт: liceum-bialybor.eu.

Валч

SP nr 2, ul. M. Konopnickiej 2,
78-600 Wąclz, тел.: +48 67 258 47 28,
e-mail: sekretariat@sp2walcz.com.

Інсько

Centrum Oświatowo Kulturalne w Ińsku,
ul. Poprzeczna 1, 73-140 Ińsko,
тел.: +48 91 562 30 15,
e-mail: podstinsko@op.pl.

Колобжег

SP nr 9, ul. Lwowska 7, 78-100 Kołobrzeg,
тел.: +48 94 354 31 39,
e-mail: sekretariat@sp9.kolobrzeg.pl.

Кошалін

SSP nr 1 im. Olimpijczyków Polskich,
ul. Zwycięstwa 117, 75-601 Koszalin,
тел.: +48 94 342 42 38,
e-mail: zsskoszalin@epoczta.pl.

Старгард

SP 5 w Stargardzie,
Світлиця Об'єднання українців
в Польщі в Старгарді,
os. Tysiąclecia 1a/5, 73-110 Stargard,
тел.: +48 91 835 13 80.

Тшебятів

SP nr 1 im. Jana Kochanowskiego,
ul. Kamieniecka 16, 72-320 Trzebieatów,
тел.: +48 91 387 23 55,
e-mail: sprzebieatów@poczta.onet.pl.

Щецин

SP nr 47 im. Kornela Makuszyńskiego,
ul. Jagiellońska 59, 70-382 Szczecin,
тел.: +48 91 484 15 59,
e-mail: sp47szczecin@gazeta.pl.

Щецинек

SP nr 7 im. Noblistów Polskich
w Szczecinku, ul. Krakowska 1,
78-400 Szczecinek,
тел.: +48 94 374 57 11,
e-mail: sp7szczecinek@wp.pl.

**Любуське воєводство
(Lubuskie)****Гожів Великопольський**

Заняття відбуваються в Українській
світлиці, ul. Jagietły 15A,
тел.: +48 60 723 94 97,
e-mail: irenka26@wp.pl.

Зелена Гура

SP nr 13, ul. Chopina 18A, 65-032
Zielona Góra, тел.: +48 68 452 85 00,
e-mail: sp13zg@gmail.com.

Межириччя

SP nr 6 w Międzyrzeczu,
ul. Komisji Edukacji Narodowej 1,
66-300 Międzyrzecz,
тел.: +48 95 741 18 46,
e-mail: sp6@międzyrzecz.pl.

Новоград Бобжанський

SP nr 2 im. Henryka Brodatego,
ul. Kościuszki 41,
66-010 Nowogród Bobrzański,
тел.: +48 68 327 66 13,
e-mail: sp2@nowogrodobobrz.pl.

Шпротава

Заняття відбуваються в класі
при греко-католицькій парафії,
ul. Koszarowa13,
67-300 Szprotawa.

**Малопольське воєводство
(Małopolskie)****Гладиців**

ZSP w Gładyszowie,
ul. Gładyszów 70, 38-315 Gładyszów,
тел.: +48 18 351 00 17,
e-mail: spgladyszow@wp.pl.

Горлиці

I LO im. M. Kromera,
ul. M. Kromera 1,
38-300 Gorlice,
тел.: +48 18 353 51 85,
e-mail: sekretariat@kromer-gorlice.edu.pl.

Горлиці

MZS nr 5 w Gorlicach im. ks. Jana Twardowskiego, ul. Krakowska 5, 38-300 Gorlice, тел.: +48 18 352 53 01, e-mail: mzs5.gorlice@o2.pl.

Краків

SP z Oddziałami Integracyjnymi nr 158 im. prof. J. Aleksandrowicza w Krakowie, ul. Strąkowa 3A, 30-410 Kraków, тел.: +48 12 260 13 30, e-mail: sekretariat@sp158.edu.pl.

Краків

ZSO Integracyjnych nr 1 w Krakowie, al. Kijowska 3, тел.: +48 12 633 37 33, e-mail: mazur@zsoi1krakow.pl.

Краків

Недільна школа при греко-католицькій парафії, ul. Wiślna 11, 31-007 Kraków, тел.: +48 12 429 28 61, e-mail: pawlisczce@wp.pl.

Криниця

SP nr 2 im. Polskich Olimpijczyków, ul. Kraszewskiego 158, 33-380 Krynica-Zdrój, тел.: +48 18 471 54 42, e-mail: sp2krynica@wp.pl.

Лосе

ZSP w Łosiu, 38-314 Ropa.

Ропа

SP nr 1 im. Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, 38-312 Ropa 780, тел.: +48 18 353 41 92, e-mail: sp1ropa@op.pl.

Ропиця Польська

SP w Ropiczy Polskiej, 38-300 Gorlice Ropica Polska 70, тел.: +48 18 352 67 03, e-mail: zes11@op.pl.

Устя Горлицьке

ZS w Uściu Gorlickim, 38-315 Uście Gorlickie, тел.: +48 18 351 60 71, e-mail: spuscie@interia.pl.

Мазовецьке воєводство (Mazowieckie)

Варшава

Пункт навчання української меншини, SP nr 221 w Warszawie, ul. Ogrodowa 42/44.

Варшава

Пункт навчання української меншини, XII LO im. Henryka Sienkiewicza, ul. Sienna 53, 00-820 Warszawa, e-mail: uaszkola.waw@gmail.com.

Варшава

Українська суботня школа для громадян України, тел.: +48 576 677 498, +48 727 805 764, e-mail: szkola@naszwybor.org.pl, rekrutacja.uzszkola@gmail.com, сайт: uaszkolawaw.pl.

Варшава

Дитячий клуб вихідного дня «Рукавичка», тел.: +48 22 258 40 18, +48 727 805 764, e-mail: ukr.klubik@gmail.com, rukawyczka@naszwybor.org.pl.

Варшава

Школа «Материнка»
ім. Д. Павличка у Варшаві.
Сторінка в мережі Facebook:
szkola.ua.Materynka,
тел.: +48 729 467 399,
e-mail: materunka.pl@gmail.com.

**Люблінське воєводство
(Lubelskie)****Красник**

SP nr 6 im. Jana Pawła II
w Kraśniku, ul. Grunwaldzka 2,
23-210 Kraśnik,
тел.: +48 81 825 87 83,
e-mail: sp6krasnik@onet.pl.

Люблін

SP nr 38, ul. Pana Wołodyjowskiego
13. Заняття відбуваються у класі
в Українському товаристві
(al. Spółdzielczości Pracy 3, Lublin),
тел.: +48 79 513 06 10,
e-mail: ukr-tov@wp.pl.

Люблін

ZS nr 12 w Lublinie, ul. Stawinkowska 50.
Заняття відбуваються у класі при греко-
католицькій парафії (al. Warszawska 71,
Lublin),
e-mail: poczta@zs12.lublin.eu.

**Нижньосілезьке воєводство
(Dolnośląskie)****Рокитки**

ZSP w Rokitkach, ul. Rokitki 32A,
59-225 Chojnów, тел.: +48 76 817 88 24,
e-mail: rokitki@o2.pl.

Вроцлав

SP nr 63 we Wrocławiu,
ul. Mennicza 21-23, 50-057 Wrocław,
тел.: +48 71 798 68 91,
e-mail: sekretariat@sp36wro.pl.

Вроцлав

Українська суботня школа для дітей,
ul. Ruska 46A/201, 50-079 Wrocław,
тел.: +48 57 133 02 03,
e-mail: ukr.wroclaw@gmail.com.

Громадка

SP w Gromadce, ul. Gen. Sikorskiego 19,
59-706 Gromadka, тел.: +48 75 738 24 39,
e-mail: zsgromadka@gmail.com.

Лігниця

Комплекс загальноосвітніх шкіл №4
ім. Богдана-Ігоря Антонича.
Zespół Szkół Ogólnokształcących,
ul. Tarasa Szewczenki 10, 59-222 Legnica,
тел.: +48 76 723 31 06,
e-mail: zso4legnica@op.pl,
сайт: zso4legnica.pl.

**Підкарпатське воєводство
(Podkarpackie)****Запалів**

ZS w Zapalowie, ul. Zapatów 159,
37-544 Zapatów, тел.: +48 16 628 61 59,
e-mail: szpzapalow@go2.pl.

Кальників

SP w Kalnikowie im. dr Bolesława
Orzechowicza, ul. Kalników 87,
37-724 Kalników Stubno,
тел.: +48 16 671 42 02,
e-mail: zs.kalnikow@op.pl.

Команча

SP im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
ul. Komańcza 249, 38-543 Komańcza,
тел.: +48 13 467 70 42,
e-mail: szkolkom@komancza.pl.

Мокре

NSP w Mokrem, Mokre 32,
38-542 Rzepedź,
тел.: +48 13 462 90 75,
e-mail: nspmokre@onet.pl.

Перемишль

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
im. Markiana Szaszkewicza, ul. Smolki 10,
37-700 Przemyśl, тел.: +48 16 678 53 47,
e-mail: zso2@um.przemysl.pl,
сайт: szaszk.edu.pl.

Репедь

SP w Rzepedzi, Osiedle A 30,
38-542 Rzepedź, тел.: +48 13 467 80 11,
e-mail: zsr_sekretariat@op.pl.

Ряшів

SP nr 1 im. Adama Mickiewicza,
ul. Bernardyńska 4, 35-069 Rzeszów,
тел.: +48 17 748 20 20,
e-mail: sp1_rzeszow@poczta.onet.pl.

Сянок

SP nr 1 im gen. Bronisława Prugara-Ketlinga
w Sanoku, ul. Aleja Szwajcarii 5,
38-500 Sanok, тел.: +48 13 463 34 92,
e-mail: sp1sanok@op.pl.

Ярослав

SP nr 6 im. ks. Piotra Skargi, ul. Spytka 2,
37-500 Jarostaw, тел.: +48 16 621 34 94,
e-mail: sp6jaroslaw@poczta.onet.pl.

Підляське воєводство (Podlaskie)

Білосток

PS nr 26 Integracyjne
im. Joanny Strzałkowskiej-Kuczyńskiej
w Białymstoku, ul. Ciepła 19,
15-472 Białystok,
e-mail: ps26@um.bialystok.pl.

Білосток

SP nr 9 im. 42 Pułku Piechoty
w Białymstoku,
ul. Legionowa 7,
15-281 Białystok, тел.: +48 85 742 06 09,
e-mail: szkola@sp9.bialystok.pl.

Білосток

ZSN św. Cyryla i Metodego
w Białymstoku, ul. Waryńskiego 30,
15-461 Białystok,
e-mail: sekretariat@szkolacim.pl.

Більський Підляський

Przedszkole nr 9
«Leśna Polana»,
ul. Kazanowskiego 2A,
17-100 Bielsk Podlaski,
e-mail: lesna-polana9@o2.pl.

Більський Підляський

SP nr 4 im. A. Mickiewicza
w Bielsku Podlaskim,
ul. Mickiewicza 12,
17-100 Bielsk Podlaski,
e-mail: sekret-zs-am@o2.pl.

Черемха

ZSP, ul. Szkolna 2,
17-240 Czeremcha,
e-mail: zsp@czceremcha.pl.

Поморське воєводство (Pomorskie)

Бітів

SP nr 1 w Bytowie, ul. Młyńska 11,
тел.: +48 59 822 35 59,
e-mail: szkola@sp5.bytow.pl.

Божитухом

ZS w Borzytuchomiu, ul. Szkolna 1,
77-141 Borzytuchom,
тел.: +48 59 821 13 22,
e-mail: zsborzytuchom@vp.pl.

Гданськ

SP nr 57 im. gen. Władysława Andersa
w Gdańsku, ul. Aksamitna 8,
80-858 Gdańsk, тел.: +48 58 301 34 96,
e-mail: gsp57@wp.pl.

Лемборк

SP nr 8 w Łęborku, ul. Mireckiego 10,
84-300 Łębork,
тел.: +48 59 862 12 45,
e-mail: sp8.lebork@neostrada.pl.

Мястко

SP nr 1 im. M. Kopernika w Miastku,
ul. Bolestawa Chrobrego 7,
77-200 Miastko, тел.: +48 59 857 29 62,
e-mail: szp1miastko@interia.pl.

Слупськ

SP nr 6 im. Ludwika Waryńskiego,
ul. Stefana Starzyńskiego 6, 76-200 Słupsk,
тел.: +48 598 424 666,
e-mail: sp6slupsk@gmail.com.

Члухів

SP nr 1 im. Przyjaciół Ziemi
w Cztuchowie, ul. Średnia 4a,
77-300 Cztuchów.

Сілезьке воєводство (Śląskie)

Катовиці

Українська світлиця при греко-
католицькій парафії при Parafia
Garnizonowa, ul. Curie-Skłodowskiej 20,
40-058 Katowice.

Розділ IV

ВАЖЛИВІ АДРЕСИ

ДИПЛОМАТИЧНІ ТА КОНСУЛЬСЬКІ УСТАНОВИ УКРАЇНИ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА

Посольство України в Республіці Польща

Адреса: al. J.Ch. Szucha 7, 00-580 Warszawa, Polska

Тел.: +48 22 629 34 46, +48 22 622 47 97

Факс: +48 22 629 81 03

Ел. пошта: emb_pl@mfa.gov.ua

Веб-сайт: poland.mfa.gov.ua

Консульський відділ Посольства

Адреса: al. J.Ch. Szucha, 7, 00-580 Warszawa, Polska

Тел.: +48 22 621 39 79, + 48 698 608 837 (телефон «гарячої лінії» – просимо використовувати виключно для повідомлення інформації про загрозу життю чи загибель громадян України)

Факс: +48 22 629 95 76

Ел. пошта: konsulat_pl@mfa.gov.ua

Графік роботи: понеділок–п'ятниця з 8:30 до 18:00 (обідня перерва з 13:00 до 14:30)

Прийом відвідувачів: понеділок - п'ятниця з 8:30 до 12:30

Телефонні консультації - робочі дні з 15:00 до 18:00

Між консульського округу: Мазовецьке, Лодзьке, Великопольське, Любуське воєводства Республіки Польща

Відділ з економічних питань Посольства

Адреса: al. J.Ch. Szucha, 7, 00-580
Warszawa, Polska
Тел.: +48 22 622 47 97, 622 15 49,
629 34 46
Факс: +48 22 622 47 43
Ел. пошта: ekonom_pl@mfa.gov.ua

Генеральне консульство України в Кракові

Адреса: al. Beliny-Prażmowskiego 4,
31-514 Kraków
Тел.: +48 12 429 60 66, +48 12 429 45 22,
+48 787 513 901 (телефон «гарячої лінії» –
просимо використовувати виключно для
повідомлення інформації про загрозу
життю чи загибель громадян України)
Факс: +48 12 429 29 36
Ел. пошта: gc_plk@mfa.gov.ua
Веб-сайт: krakow.mfa.gov.ua
Приєм відвідувачів: понеділок,
вівторок, середа, п'ятниця 9:00–12:00,
четвер 13:00–16:00
Керівник установи приймає кожен
другий понеділок місяця з 10:00 до 12:00
Межі консульського округу:
Малопольське, Свентокшиське, Сілезьке,
Опольське й Нижньосілезьке воєводства

Генеральне консульство України в Любліні

Адреса: ul. 3 Maja 14, 20-078 Lublin
Тел.: +48 81 531 88 89,
+48 784 138 555 (телефон «гарячої лінії» –
просимо використовувати виключно для
повідомлення інформації про загрозу
життю чи загибель громадян України)
Факс: +48 81 531 88 88
Ел. пошта: gc_pll@mfa.gov.ua

Веб-сайт: lublin.mfa.gov.ua
Графік роботи: понеділок–п'ятниця
з 8:00 до 17:00
Приєм відвідувачів:
понеділок–п'ятниця 8:30–17:30,
перерва 12:30–13:00
Особистий приєм громадян
Генеральним консулом відбувається
за попереднім записом
за тел. +48 81 531 88 89
**Сторінка ГКУ в Любліні в мережі
Facebook:** facebook.com/gkulublin
**Сторінка ГКУ в Люблін
в мережі Twitter:** twitter.com/gkulublin
Межі консульського округу: Люблінське,
Підляське і Підкарпатське воєводства

Консульство України в Гданську

Адреса:
ul. Bernarda Chrzanowskiego 60-A,
80-278 Gdańsk
Тел.: +48 58 346 06 90,
+48 607 654 333 (телефон «гарячої лінії» –
просимо використовувати виключно для
повідомлення інформації про загрозу
життю чи загибель громадян України)
Факс: +48 58 346 07 07
Ел. пошта: gc_plg@mfa.gov.ua
Веб-сайт: gdansk.mfa.gov.ua
Приєм відвідувачів:
понеділок, вівторок, четвер, п'ятниця
8:30–12:30, середа 12:00–16:00
Межі консульського округу: Поморське,
Західнопоморське, Куявсько-Поморське
і Вармінсько-Мазурське

ПОЧЕСНІ КОНСУЛЬСТВА

Почесне консульство України в Бидгощі

Керівник: Кшиштоф Сікора
Адреса: ul. Garbary 3, 85-229 Bydgoszcz
Тел.: +48 52 567 07 86

Ел. пошта:
konsulathonorowy.ukrainy@byd.pl

Веб-сайт:
konsulathonorowyukrainy.byd.pl

Почесне консульство України в Лодзі

Керівник: Богдан Хенрик Висоцькі
Адреса: ul. Piotrkowska 77, 90-423 Łódź
Тел.: +48 601 155 330

Ел. пошта: biuro.konsulat@gmail.com

Веб-сайт: facebook.com/konsulatlodz

Графік роботи: вівторок 10:00–16:00,
четвер 10:00–16:00

Почесне консульство України в Тарнові

Керівник: Бартоломей Бабушка

Адреса: ul. Stowackiego 12,
33-100 Tarnów

Тел.: +48 14 699 11 10

Графік роботи:
понеділок, п'ятниця 9:00–15:00

Почесне консульство України у Вроцлаві

Керівник: Гжегож Джік

Адреса: ul. Jedności Narodowej 89,
50-262 Wrocław

Тел.: +48 71 788 44 50

Факс: +48 71 788 44 60

Ел. пошта:

info@konsulat-ukraina.wroclaw.pl

Веб-сайт: konsulat-ukraina.wroclaw.pl

Графік роботи:

понеділок, середа, п'ятниця 9:00–14:00

Межі консульського округу:

Нижньосілезьке воєводство

Почесне консульство України в Зеленій Гурі

Керівник: Збігнев Джимала

Адреса: ul. Pod Filarami 4/4,
65-068 Zielona Góra

Тел.: +48 68 324 50 26

Ел. пошта: biuro@ukraina.konsulat.com.pl

Веб-сайт: ukraina.konsulat.com.pl

Графік роботи:

понеділок, середа 13:00–15:00,

четвер 16:00–18:00

Межі консульського округу:

Любуське воєводство

Почесне консульство України в Перемишлі

Керівник: Олександр Бачик

Адреса: ul. Nestora 8, 37-700 Przemyśl

Тел.: +48 16 676 8026

Факс: +48 16 676 8026

Ел. пошта: sekretariat@konsulat-ukraina.pl

Графік роботи:

понеділок, вівторок, четвер і п'ятниця

8:00–15:00 (перерва: 10:00–13:00)

Межі консульського округу:

Підкарпатське воєводство

Почесне консульство України в Познані

Керівник: Вітольд Хоровський

Адреса: ul. Grobla 27a/6, 61-858 Poznań

Тел.: +48 61 622 74 01

Факс: +48 61 855 34 53

Ел. пошта:

biuro@konsulat-ukraina.poznan.pl
poczta@konsulat-ukraina.poznan.pl

Веб-сайт: poznajsasiada.org

Графік роботи:

вівторок, четвер 9:00–12:00

Межі консульського округу:

Великопольське воєводство

Почесне консульство України в Жешуві

Керівник: Єжи Кшановський

Адреса: ul. Mochnackiego 15,
35-016 Rzeszów

Тел.: +48 17 850 09 49

Факс: +48 17 862 21 24

Ел. пошта:

konsulatua@nowystylgroup.com

Графік роботи:

понеділок–четвер 9:00–15:00

Межі консульського округу:

Підкарпатське воєводство

Почесне консульство України в Хелмі

Керівник: Станіслав Адамяк

Адреса: ul. Stanisława Moniuszki 3,
22-100 Chełm

Тел.: +48 82 562 20 00

Факс: +48 82 562 20 20

Ел. пошта:

konsulatua@zomar.com.pl

Графік роботи:

понеділок–четвер 8:00–15:00

Межі консульського округу:

Люблінське воєводство

Почесне консульство України в Щецині

Керівник: Генрик Колодій

Адреса: ul. Mickiewicza 45,
70-385 Szczecin

Тел.: +48 91 421 16 18

Факс: +48 91 483 38 10

Ел. пошта: budom.kolodziej@neostrada.pl

Веб-сайт: poland.mfa.gov.ua

Графік роботи: понеділок 11:00–14:00,
четвер 14:00–16:00

У разі необхідності прийом відбувається
додатково

Межі консульського округу:

Західнопоморське воєводство

УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ І РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ В ПОЛЬЩІ

Фонд «Наш вибір»

Адреса: ul. Zamenhofa 1, Warszawa
Тел.: +48 22 258 40 18, +48 727 805 764
Ел. пошта: biuro@naszwybor.org.pl
Веб-сайт: naszwybor.org.pl
naszwybir.pl

Український дім у Варшаві

Адреса: ul. Zamenhofa 1, Warszawa
Тел.: +48 22 258 40 18, +48 727 805 764
Ел. пошта: biuro@ukrainskidom.pl
Веб-сайт: ukrainskidom.pl
facebook.com/UkrainskiDom

Об'єднання українців у Польщі

Адреса: ul. Kościeliska 7, Warszawa
Тел.: +48 22 679 96 77, +48 22 677 88 06
Факс: +48 22 679 96 95
Ел. пошта: zuwp@post.pl
sekretariat@ukraina.com.pl

Асоціація українських студентів у Польщі (SUP)

Ел. пошта: office@sup-student.pl
Веб-сайт: sup-student.pl

Товариство друзів України

Тел.: +48 22 401 15 64
Ел. пошта: sekretariat@tpu.org.pl
pomocdzieciommajdanu@gmail.com
Веб-сайт: tpu.org.pl

Фонд «Євромайдан–Варшава»

Адреса: al. Jerozolimskie 85/21, Warszawa
Тел.: +48 792 635 795
Ел. пошта:
euromaidanwarszawa@gmail.com
Веб-сайт: euromaidanwarszawa.com

Фонд ЕТС

Адреса: ul. Powązkowska 59E\52,
Warszawa
Ел. пошта:
szkolenia.etceterart@gmail.com
Веб-сайт: facebook.com/etceterart

Греко-католицька парафія Ус- піння Пресвятої Богородиці

Адреса: ul. Miodowa 16, Warszawa
Тел.: +48 22 831 17 18

Греко-католицька парафія Бл. Миколая Чарнецького

Адреса: ul. Domaniewska 20, Warszawa
Тел.: +48 789 038 509

Українська греко-католицька група у Варшаві на Празі

Адреса: Al. Stanów Zjednoczonych 55,
Warszawa
Тел.: +48 576 003 857
Ел. пошта: rachov2012@ukr.net

Православна парафія Святої Марії Магдалини у Варшаві

Адреса: al. Solidarności 52,
Warszawa
Тел.: +48 22 619 84 67

ПЛАСТ – організація української молоді в Польщі

Веб-сайт: plast.domiwka.info

Польсько-українська економічна палата

Адреса: ul. Legionowa 9/2, Warszawa
Тел.: +48 22 827 00 81,
+48 22 827 10 79
Ел. пошта: info@pol-ukr.com
Веб-сайт: pol-ukr.com

Асоціація українського бізнесу в Польщі

Адреса: ul. Jana Dantyszka 18, Warszawa
Тел.: +48 22 658 10 25, +48 22 658 11 25
Ел. пошта: office@ukrbizpol.org
Веб-сайт: ukrbizpol.org

Фонд Тернопільська

Адреса: ul. Narutowicza 32, lok. 6,
Żyrardów
Тел.: +48 (46) 854 80 15
Ел. пошта: ternopilaska@gmail.com
Веб-сайт: ternopilaska.com

Фонд «Перехрестя – Затока Гданська»

Адреса: ul. Zaułek św. Bartłomieja 1,
Gdańsk
Тел.: +48 503 943 478
Ел. пошта: perechrestja@onet.pl
Веб-сайт:
facebook.com/migrantygdanska/

Українська домовка в Гданську

Адреса: ul. Aksamitna 4a, Gdańsk

Тел: +48 668 141 009

Веб-сайт: facebook.com/domiwka.gda

Суспільно-культурне товариство «Польща–Україна» в Познані

Адреса: ul. Grobla 27a/6, Poznań
Тел.: +48 61 850 19 97
Ел. пошта: info@poznajsasiada.org
Веб-сайт: poznajsasiada.org

Фонд «Україна» / Центр української культури й розвитку «ЦУКР»

Адреса: ul. Ruska 46A/201, Wrocław
Тел.: +48 571 330 203
Працює: понеділок, середа, п'ятниця
14:00–20:00, вівторок,
четвер 10:00–14:00
Фонд координує працю Пункту
інформаційно-консультаційного
«InfoCUKR»
Ел. пошта: biuro@fundacjaukraina.eu
Веб-сайт: fundacjaukraina.eu
facebook.com/CUKR.Wroclaw/

Греко-католицька єпархія Вроцлавсько-Гданська

Адреса: pl. Biskupa Nankiera 15a, Wrocław
Тел.: +48 71 343 94 77
Факс: +48 71 343 94 67
Ел. пошта: wrij@cerkiew.net.pl

Українське товариство

Адреса: al. Spółdzielczości Pracy 3, Lublin
Тел.: +48 795 130 610
Ел. пошта: ukr-tov@wp.pl
Веб-сайт: ukr-tov.pl

Фонд духовної культури Пограниччя

Адреса: al. Warszawska 71, Lublin
Тел.: +48 81 746 93 99
Ел. пошта: s_batruch@poczta.onet.pl
Веб-сайт: fkdp.pl

Люблінсько-холмська православна єпархія

Адреса: ul. Ruska 15, Lublin
Тел./факс: +48 81 747 74 38
Ел. пошта: lublin@cerkiew.pl
Веб-сайт: lublin.cerkiew.pl

Об'єднання лемків

Адреса: ul. Jagiełły 2, Gorlice
Тел.: +48 18 353 29 06
Ел. пошта: lemounion@poczta.onet.pl
Веб-сайт: lemounion.pl

Українська домівка в Ольштині

Адреса: ul. Wyzwolenia 2/8, Olsztyn
Тел.: +48 89 523 63 73
Ел. пошта: zuwp.olsztyn@gmail.com

Українська домівка в Кошаліні

Адреса: ul. Pilsudskiego 6/1, Koszalin
Тел.: +48 94 342 64 70
Ел. пошта: zurp_koszalin@wp.pl

Українська домівка в Щецині

Адреса: ul. Mickiewicza 45,
Szczecin
Тел.: +48 91 423 06 65
Ел. пошта: zupszczecin@poczta.onet.pl

Український народний дім у Перемишлі

Адреса: ul. Kościuszki 5, Przemyśl
Тел.: +48 16 678 60 39
Ел. пошта: zurp.przemysl@op.pl

Фонд «Зустріч»

Фонд проводить інтеграційні та культурні заходи за адресою:
ul. Batorego 2/28, Kraków
Тел.: +48 609 876 399
Ел. пошта: info@zustricz.pl
Веб-сайт: zustricz.pl

Фонд «U-WORK»

Адреса: ul. Batorego 2/28, Kraków
Тел.: +48 733 711 558
Ел. пошта: fundacja@u-work.pl
Веб-сайт: u-work.pl

Український центр у Кракові

Адреса: al. 29 Listopada 94, Kraków
Тел.: +48 515 075 100
Ел. пошта: krakow@pol-ukr.com
Веб-сайт: ukrcentrum.pl

Фонд масових видовищ і шоу-програм / Fundacja Widowisk Masowych і Show Programów

Адреса: Ptaszkowa 633
Тел.: +48 730 844 429
Ел. пошта:
fundacjajwmishow@gmail.com
Веб-сайт:
fundacjajwmishow.wordpress.com

Фонд св. Володимира Хрестите- ля Київської Русі

Ел. пошта: fondsw@poczta.onet.pl

Веб-сайт: nestor.cracow.pl

Греко-католицька парафія Возд- виження Чесного Хреста в Кракові

Адреса: ul. Wiślna 11, Kraków

Тел./факс: +48 12 429 28 61

Ел. пошта: krakow@cerkowgr.pl

Православна парафія Успіння Пресвятої Богородиці в Кракові

Адреса: ul. Szpitalna 24, Kraków

Тел.: +48 12 422 72 77

Ел. пошта: ks.antosiuk@wp.pl

Парафія греко-католицька в Лігниці

Адреса: ul. Wroclawska 180, Legnica

Тел.: +48 76 854 47 46

Веб-сайт: legnica.cerkiew.net.pl

ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УСТАНОВИ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ УКРАЇНЦЯМ

Консультаційний пункт для іно- земців в Українському домі у Варшаві

Адреса: ul. Zamenhofa 1, Warszawa

Тел.: +48 22 258 40 18, +48 727 805 764

Ел. пошта: biuro@ukrainskidom.pl

Веб-сайт: ukrainskidom.pl

facebook.com/UkrainskiDom

Працює: понеділок, серeda, п'ятниця,

субота 10:00–15:00, вівторок, четвер

10:00–20:00

Послуги:

- безкоштовні консультації з легалізації перебування та інтеграційна допомога;
- поради щодо ринку праці в Польщі;
- платні послуги з легалізації перебування (заповнення документів та комплексна підтримка, тренінги з легалізації праці та перебування);
- курси польської мови;
- курси української мови;
- заняття для дітей дошкільного та шкільного віку;
- тренінги, семінари й культурні заходи;
- Клуб українських жінок.

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (SIP)

Адреса: ul. Siedmiogrodzka 5/51,
Warszawa

Працює: понеділок–п'ятниця

Обов'язковий запис на візит за

телефонами +48 739 614 952
і +48 880 145 372 (15:00–16:00)

Послуги:

- безкоштовні юридичні консультації (процедура отримання статусу біженця та легалізація перебування);
- безкоштовні поради стосовно інтеграції (між іншим, доступ до соціальних квартир, соціальна допомога).

Fundacja Polskie Forum Migracyjne

Адреса: ul. Szpitalna 5/14, Warszawa

Запис від понеділка до п'ятниці:
10:00–15:00

Тел.: +48 692 913 993

Ел. пошта: zapisy@forummigracyjne.org

Веб-сайт: forummigracyjne.org

Послуги:

- інтеграційні консультації (приготування документів до установ, страхування, працевлаштування, соціальна допомога, родинні справи);
- юридичні консультації;
- консультації щодо ринку праці та пошуку роботи;
- консультації з питань закладання та ведення бізнесу в Польщі;
- поради психолога та акушерки щодо народження дітей у Польщі, школа пологів;
- група підтримки для мам-іноземок.

Fundacja dla Somalii

Адреса: ul. Bracka 18/63, Warszawa

Тел.: +48 22 658 04 87

Ел. пошта: biuro@fds.org.pl

Веб-сайт: fds.org.pl

Послуги:

- курси польської мови;
- юридичні консультації.

Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS)

Ел. пошта: biuro@ffrs.org.pl

Веб-сайт: frs.org.pl

Fundacja Rozwoju «Oprócz Granic» (FROG)

Адреса: ul. Mazowiecka 12, lok. 24,
Warszawa

Тел.: +48 22 403 78 72

Послуги:

- юридичні консультації;
- курси польської мови.

Linguae Mundi

Адреса: ul. L. Krzywickiego 34, Warszawa

Тел.: +48 22 625 42 53, +48 22 625 42 67,
+48 22 654 22 18

Ел. пошта: sekretariat@linguaeundi.pl

Веб-сайт: linguaemundi.pl

Послуги:

- курси польської мови;
- сертифіковані екзамени з польської мови.

Międzynarodowa Organizacja do spraw Migracji (IOM)

Адреса: ul. Wiejska 12, Warszawa

Ел. пошта: iomwarsaw@iom.int

Інформаційний портал: migrant.info.pl

Fundacja Ocalenie

Адреса: ul. Krucza 6/14a, Warszawa

Тел.: +48 22 828 04 50

Ел. пошта: biuro@ocalenie.org.pl

Веб-сайт: ocalenie.org.pl

Працює: понеділок–п'ятниця 8:00–19:00

Послуги:

- юридичні консультації;
- психологічна допомога;
- курси польської мови;
- інтеграційні події.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Адреса: ul. Zgoda 11, Warszawa

Ел. пошта: hfhr@hfhrpol.waw.pl

Веб-сайт: hfhr.pl

Послуги:

юридична допомога іноземцям.

Чергування: понеділок 10:00–13:00

Обов'язковий телефонний запис:

+48 22 556 44 68

Stowarzyszenie Koalicja Karat

Адреса: ul. Walecznych 26/3, Warszawa

Тел.: +48 22 628 20 03

Ел. пошта: contact@karat.org.pl

Веб-сайт: karat.org

Послуги:

- підтримка жінок на ринку праці в Польщі;
- консультації для жінок щодо ринку праці;
- курси польської мови для жінок.

Fundacja Feminoteka

Адреса: ul. K. Guderskiego 3/96, Warszawa

Тел.: +48 720 908 973

Працює: вівторок–четвер 11:00–19:00,

п'ятниця 11:00–17:00

Веб-сайт: feminoteka.pl

Послуги:

- телефон підтримки для жінок-жертв насилля, які живуть у Варшаві (працює у вівторок, середу й четвер: 13:00–19:00)
- +48 720 908 974
- feminoteka.pl/telefon-antyprzemocowy
- мережа жінок проти насилля.

Centrum Wielokulturowe w Warszawie

Адреса: ul. Jagiellońska 54

(wejście od pl. Hallera), Warszawa

Тел.: +48 22 648 11 11

Ел. пошта: centrum@cwaw.waw.pl

Веб-сайт: centrumwielokulturowe.waw.pl

Послуги:

- інтеграційні заходи;
- курси польської мови;
- юридичні консультації;
- поради психолога і психотерапевта.

Klinika Prawa Uniwersytetu Warszawskiego – Studencki Ośrodek Pomocy Prawnej

Адреса:

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28,
Warszawa

Тел.: +48 22 552 08 11

Ел. пошта: klinika@wpia.uw.edu.pl

Веб-сайт:

wpia.uw.edu.pl/studia/klinika-prawa

Caritas Polska

Адреса: ul. Okopowa 55, Warszawa

Тел.: +48 22 334 85 00, +48 22 334 85 85

Ел. пошта: caritaspolska@caritas.pl

Інформацію про актуальні послуги та про регіональні відділення можна знайти на сторінках: caritas.pl
migranci-uchodzcy.caritas.pl

Stowarzyszenie Homo Faber

Адреса для кореспонденції:

ul. Orła 5/13, 20-022, Lublin

Адреса офісу: Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, ul. Bursaki 12, pok. 108

Працює: понеділок, вівторок, п'ятниця 9:30–13:30, середа, четвер 15:00–19:00

Тел.: +48 602 430 868

Ел. пошта: info@hf.org.pl

Веб-сайт: hf.org.pl

Послуги:

- курси польської мови;
- юридичні консультації (обов'язкова попередня реєстрація за тел.: +48 602 430 868).

Uniwersytecka Poradnia Prawna Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

Адреса:

Al. Racławickie 14, pokój 721A, Lublin

Тел.: +48 81 532 67 99

Ел. пошта: urp_kul@kul.lublin.pl

Centrum Wolontariatu w Lublinie

Адреса: ul. Jezuicka 4, Lublin

Тел.: +48 81 534 26 52

Ел. пошта: lublin@wolontariat.org.pl

Працює: понеділок–п'ятниця 10:00–18:00

Послуги:

- підтримка біженців;
- інтеграційні заходи;
- соціальна підтримка.

Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa

Адреса: ul. Chopina 14/70, Lublin

Тел.: +48 81 743 68 00, 05

Ел. пошта: migrant@panstwoprawa.org

Веб-сайт: panstwoprawa.org

Послуги:

- юридичні консультації;
- інтеграційні консультації;
- семінари для іноземців;
- міграційна бібліотека.

Інфолінія: +48 881 917 171

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie

Адреса: ul. Batorego 2/28, Kraków

Тел.: +48 12 312 06 46

Ел. пошта: info@migrant.krakow.pl

Працює: вівторок, четвер 14:00–19:00, середа, п'ятниця 8:00–13:00

Послуги:

- курси польської мови;
- юридичні консультації;
- інтеграційні консультації;
- поради щодо ринку праці в Польщі;
- тренінги та інформаційні зустрічі.

Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL

Адреса: ul. Lwowska 2a/48, Kraków

Ел. пошта: biuro@interkulturalni.pl

Веб-сайт: interkulturalni.pl

Studencka Poradnia Prawna Uniwersytetu Jagiellońskiego

Адреса: ul. Zygmunta Krasińskiego 18/3,
Kraków
Тел.: +48 12 430 19 97, +48 506 006 672
Ел. пошта: poradnia.prawna@uj.edu.pl

Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć

Адреса: ul. Krowoderska 11/7, Kraków
Тел.: +48 12 633 72 23
Ел. пошта: porady@pomocprawna.org
biuro@pomocprawna.org
Веб-сайт: pomocprawna.org
Працює:
понеділок–п'ятниця 10:00–15:00
Послуги:
юридичні консультації біженцям
та особам без громадянства

Punkt Pomocy Cudzoziemcom (діє при Гданському центрі зайнятості)

Адреса: ul. 3 Maja 9, Gdańsk
Понеділок–п'ятниця 8:00–15:00
Тел.: +48 501 679 476, +48 58 732 53 97
Послуги:

- допомога з пошуком роботи;
- допомога з пошуком житла;
- консультаційний пункт.

Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek

Адреса:
ul. Gdyńskich Kosynierów 11, lok 1, Gdańsk
Тел.: +48 512 949 109
Працює: понеділок 12:00–20:00,
вівторок, середа, четвер 12:00–18:00,
друга субота місяця 10:00–16:00

Веб-сайт: cwii.org.pl

Послуги:

- курси польської мови;
- юридичні консультації;
- інтеграційні консультації;
- консультації щодо ринку праці
в Польщі.

Biuro Porad Obywatelskich w Gdyni, Stowarzyszenie OVUM

Адреса: ul. Traugutta 2, Gdynia
Тел.: +48 58 661 31 51
Працює: понеділок–середа 12:00–20:00,
четвер–п'ятниця 8:00–20:00
Ел. пошта: biuro@ovum.org.pl
Веб-сайт: ovum.org.pl

Sopockie Centrum Integracji i Wsparcia Cudzoziemców

Адреса: ul. Młyńska 11, Sopot
Тел.: +48 504 943 910
Ел. пошта: sciwc@ab.org.pl
Веб-сайт: facebook.com/sciwc
Послуги:

- консультації у справах юридичних
і перебування;
- консультації щодо ринку праці та
пошуку роботи;
- психологічна підтримка
(індивідуально та в групі);
- курси польської мови;
- інтеграційні події.

Nomada – Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego

Адреса: ul. Paulińska 4/8, Wrocław
Тел.: +48 71 307 03 35
Ел. пошта: nomada@nomada.info.pl

Веб-сайт: nomada.info.pl

Працює: понеділок, четвер 16:00–19:00

Послуги:

- безкоштовні юридичні консультації;
- консультації у справах громадських: документи для перебування, підтримка в контактах з державними установами.

Uniwersytecka Poradnia Prawna, Uniwersytet Wrocławski

Адреса: ul. Więzienna 10/12, budynek C,
pok. 104, Wrocław

Тел.: +48 71 375 20 09

Ел. пошта: poradnia@prawo.uni.wroc.pl

Migrant Info Point

Адреса: ul. Św. Marcin 78, pok. 421,
Poznań

Тел.: +48 503 979 758

Ел. пошта: office@migrant.poznan.pl

Веб-сайт: migrant.poznan.pl

Працює: вівторок, середа 14:00–20:00,
четвер 10:00–16:00.

Послуги:

- підтримка в легалізації перебування;
- юридичні консультації;
- курси польської мови;
- група підтримки;
- допомога при навчанні дітей;
- інтеграційні заходи.

Fundacja Dialog

Адреса:

ul. Ks. Adama Abramowicza 1, Białystok

Тел.: +48 85 742 40 90

Ел. пошта: biuro@mentoring.pl

Веб-сайт: fundacijadialog.pl

Послуги:

юридичні консультації;

- курси польської мови;
- допомога в навчанні;
- асистенти родин.

Асистенти приймають: понеділок–
п'ятниця 9:00–17:00

Юрист: понеділок 10:00–17:00

Meest

ПОСЛУГИ ФІРМИ MEEST

**Доставка посилок з Польщі
в Україну:** paczkadoukrainy.pl

**Швидкі грошові перекази
з Польщі в Україну:** perekaz24.eu

**Доставка покупок
із закордонних
інтернет-магазинів
в Україну / Польщу:**
mymeest.com,
my.meest.us / mymeest.pl

ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ

Państwowa Inspekcja Pracy. Główny Inspektorat Pracy

Адреса: ul. Barska 28/30, Warszawa

Тел.: +48 22 391 82 15

Ел. пошта: kancelaria@gip.pip.gov.pl

Веб-сайт: pip.gov.pl, prawawpracy.pl

На сторінці Інспекторату можна між іншим дізнатися про права працівників, як скласти скаргу на працедавця та адреси консультативних пунктів у регіонах.

Консультації з питань законності працевлаштування громадян України на території Республіки Польщі українською мовою надаються в понеділок, вівторок та середу з 16:00 до 20:00 за телефоном +48 22 111 35 29

Ogólnopolski Związek Zawodowy Inicjatywa Pracownicza (OZZ Inicjatywa Pracownicza)

Адреса: ul. Kościelna 4/1a, Poznań

Тел.: +48 530 377 534

Ел. пошта: lp@ozzip.pl

Веб-сайт: ozzip.pl

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy «Solidarność» (NSZZ Solidarność)

Komisja Krajowa NSZZ «Solidarność»

Адреса:

Waty Piastowskie 24, 80-855 Gdańsk

Тел.: +48 58 308 44 80

Biuro Komisji Krajowej w Warszawie

Адреса: ul. Prosta 30, 00-838 Warszawa

Тел.: +48 22 827 79 72

Веб-сайт: solidarnosc.org.pl

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)

Адреса: ul. Kopernika 36/40, Warszawa

Веб-сайт: opzz.org.pl

Міжгалузєва профспілка українських працівників у Польщі

Адреса:

ul. Kopernika 36/40, gab. 238, Warszawa

Веб-сайт: mpupp.kit-sleuth.in.ua

Ел. пошта: profsukrpol@gmail.com

Тел.: +48 794 102 282, +48 880 241 372

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ

«Блакитна Лінія»

Телефонна лінія для іноземців – жертв насильства в родині
+48 801 12 00 02

Телефон довіри від La Strada - Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu

Телефон для жертв торгівлі людьми

+48 22 628 99 99

Телефон підтримки для жінок – жертв насилля, які живуть у Варшаві (працює у вівторок, середу і четвер: 13:00–19:00)

+48 720 908 974

ФОНД «НАШ ВИБІР»: ІСТОРІЯ, ЛЮДИ ТА ПРОЕКТИ

Неурядова організація Фонд «Наш вибір» посідає особливе місце на українській мапі Варшави. Фонд було створено у 2004 році ініціативною групою українців, що проживали в Польщі. Офіційно «Наш вибір» зареєстровано

25 листопада 2009 року, від того часу організація безперервно бере активну участь у проєктах, скерованих на розвиток і поглиблення співпраці між українцями та поляками у сфері культури, освіти, права, політики та економіки. Представники фонду разом з іншими організаціями активно залучаються до поширення ідей демократії і громадянського суспільства.

Ми допомагаємо українцям у Польщі захистити свої інтереси, зокрема новоприбулим громадянам України. Працюємо задля збереження їхньої української ідентичності та будівництва мостів між українцями й поляками. На сьогодні в мережі Варшави та навколо міста проживає близько 200 тисяч українців, а отже нам є для кого працювати. У своїй діяльності ми тісно співпрацюємо із українськими, польськими та європейськими організаціями, самоврядувальними структурами м. Варшави, Посольством України та іншими представництвами української держави в Польщі.

Головою фонду «Наш вибір» є Мирослава Керик – за освітою історик та соціолог, понад 10 років бере активну участь у житті української громади в Польщі. Є знаною коментаторкою польських ЗМІ та учасницею публічних дискусій, присвячених темі мігрантів у польському суспільстві. У 2015 році Мирослава стала лауреаткою престижної нагороди «Золоті віяла» («Złote wachlarze») від Міжнародної організації у справах міграції та нагороди «Memoria Iustorum» від Люблінського Кардинала Католицької церкви за діяльність задля польсько-українського порозуміння. Вона також отримала почесну грамоту від Світового конгресу українців за вагомий внесок у розвиток українського громадського життя в Польщі.

З фондом «Наш вибір» співпрацює близько 30 волонтерів, серед них є українці, які навчаються або працюють у Польщі, та поляки, які активно підтримують українсько-польську співпрацю.

Діяльність Фонду «Наш вибір» має два напрями: по-перше, організація бере участь в ініціативах, пов'язаних із формуванням європейської

і, зокрема, польської міграційної політики, по-друге, є менеджером або співорганізатором проєктів, скерованих на інтеграцію іммігрантів з України в Польщі та на підтримку їхньої української ідентичності.

Останніми роками Фонд «Наш вибір» самостійно або у співпраці з іншими неурядовими організаціями реалізував понад 40 проєктів. Так, він був партнером проєктів «Мігрантський центр кар'єр» (2009), «Центр привітання у Варшаві» (2009–2010), «Розширення можливостей для молодих мігрантів: моделі інтеграції та запобігання виключенню» (2011–2013), «Різномірність у програмах політичних партій, організація та презентація» (2012–2013), «Іммігранти з високими кваліфікаціями на польському ринку праці. Соціальне дослідження» (2014–2015), «Активні та компетентні. Мігранти у громадянському суспільстві» (2009). Фонд самостійно реалізував наступні проєкти: Українська суботня школа, Клуб українських жінок (2014–2018), газета «Наш вибір» – інформаційні засоби для громадян України у Польщі» (2011–2018), Форуми українських організацій, День незалежності України в Польщі (2011–2018), «Інтеграція через літературу» (2017), Довідник для українських громадян у Польщі (2016, 2018), Український дім у Варшаві, обміни українсько-польської молоді (2016–2017) тощо.

Візитівкою фонду стало видання щомісячного журналу «Наш вибір» та провадження інформаційного сайту naszwybir.pl. Вони є постійним джерелом інформації про польсько-українські відносини, зміни міграційного права в Польщі, культурні події та діяльність фонду. За 7 років існування порталу з інформації скористалися понад 1 400 000 унікальних читачів та було понад 9 000 000 відвідин. Кількість читачів постійно зростає.

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ У ВАРШАВІ

Український дім працює з серпня 2014 року на вул. Zamenhofs 1 у Варшаві й був створений з ініціативи активних українців Варшави. Це місце зустрічей і діяльності українських організацій та ініціатив. Фонд «Наш вибір» – українська організація, яка координує діяльність Дому.

Основні наші здобутки – це діяльність **Українського дому у Варшаві**, в якому на двох поверхах (204 кв. м) знаходяться конференційний і водночас концертний і виставковий зал та приміщення, у яких працює, між іншим: редакція **українського журналу «Наш вибір»** та **інформаційно-го порталу naszwybir.pl**, **консультаційний юридичний пункт для українців**, **мовна школа** (українська та польська мови для дорослих), **Клуб українських жінок**, **Українська суботня школа**, **мистецька галерея**, **книгарня**, **кіноклуб**, **Український дитячий клуб «Рукавичка»**, **жіночий хор «Калина»**, відбуваються заняття з українського традиційного співу й танцю, тощо. Тут проходять регулярні **Форуми українських організацій Польщі** та багато масштабних зустрічей, які інтегрують українське середовище Варшави. У 2016 році в Українському домі відбулося **172 події**: 61 інформаційна зустріч, 36 тренінгів та майстер-класів, 9 виставок, 4 конференції, проведено 2 грошові збірки для дітей солдатів, які загинули в АТО тощо. У 2016 році з послуг Українського дому скористалися близько **10 000 осіб**. У 2017 році відбулося **203 події**, 1500 консультацій для громадян України, 50 дискусій, семінарів, зустрічей, 30 тренінгів, 15 інформаційних зустрічей на теми праці, освіти, легалізації та інші, 8 виставок, 2 ярмарки, мовні курси. А від його заснування у 2014 році з послуг **Українського дому у Варшаві** скористалися близько **18 000 осіб**.

В Українському домі регулярно відбуваються святкові ярмарки та **збірки для дітей Героїв Небесної Сотні й загиблих в АТО солдат «Свята без тата»**. Тут збираються українські організації та ініціативи. Уже два рази відбулися **Форуми українських організацій Польщі**.

В Українському домі організуються концерти, семінари, конференції

та виставки, які мають на меті підтримку й промування української культури в Польщі.

У квітні 2018 року за діяльність Українського дому ми отримали престижну в Польщі нагороду «**Окуляри рівності**», а українська редакція Польського радіо в культурному плані назвала галерею Українського дому «**Місцем року 2017**».

Гостями Українського дому були: Енн Ешпбаум, Софія Андрухович, Маріанна Кіяновська, Андрій Бондар, Вахтанг Кіпіані, Микола Княжицький, Мустафа Джемільов, Рафат Чубаров, Йосиф Зісельс, Євген Чолій, Віталій Портніков, Ольга Гнатюк, Андрій Портнов, Андрій Когут, Тарас Компаніченко, Михайло Хай, Сашко Лірник тощо.

Сторінки Українського дому:

facebook.com/UkrainskiDom

ukrainskidom.pl

Запрошуємо!

MEEST – ФІРМА, ЯКА ЄДНАЄ УКРАЇНЦІВ У ВСЬОМУ СВІТІ

У 1989 році в Торонто, членами української діаспори в Канаді була заснована фірма Meest Corporation, яка вже майже 30 років успішно працює в галузі міжнародних кур'єрських і логістичних послуг.

Її засновники керувались ідеєю об'єднання українських спільнот, що перебувають у різних державах, із земляками, котрі залишаються в Україні. Свою діяльність фірма розпочинала з доставок посилок приватних осіб з Канади і США в Україну. Невдовзі до переліку послуг було включено також відправлення грошових переказів у цьому ж напрямку. Нині фірма працює в кільканадцяти державах та реалізовує свої ідеї через групу фірм Meest Group, до складу якої входить 750 представництв по всьому світу.

Фірми, що входять до складу Meest Group, розвивають базові галузі діяльності материнської фірми і, відповідно до потреб ринку, пропонують вирішення для споріднених галузей.

ЩО МИ ПРОПОНУЄМО?

ДОСТАВКА ПОСИЛОК З ПОЛЬЩІ В УКРАЇНУ

paczkadoukrainy.pl

Послугу зручного відправлення посилок з Польщі в Україну реалізовує Meest Polska, що входить до Meest Group, – постачальник логістичних послуг на міжнародному ринку.

У сервісі paczkadoukrainy.pl ви можете в режимі реального часу (онлайн) заповнити всі необхідні документи, а згодом або замовити кур'єра для отримання посилки, або самостійно відправити її в одному з майже 10 000 пунктів і відділень партнерів Meest у Польщі (Meest Box): «Poczta Polska», «Ruch» і мережі «Ерака». Адреси наших партнерів поблизу вашого місця проживання можна знайти на сайті: paczkadoukrainy.pl.

Послугою можуть скористатися фізичні особи, підприємці та роботодавці.

Ми відповідаємо за посилку від початку до кінця, оскільки доставку на території України реалізовує кур'єр фірми **Meest Express**, що входить до складу **Meest Group**. Станом на сьогоднішній день це найбільший національний логістичний оператор у сегменті поставок до дверей отримувача. Фірма забезпечує доставку за вказаною адресою, а також до пунктів отримання/відділень і поштомагів (автоматичних пунктів видачі).

Meest Express реалізовує також поставки товарів з України до Польщі: meest-express.com.ua.

ШВИДКІ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ В УКРАЇНУ З ПОЛЬЩІ ТА ДЕРЖАВ ЄВРОЗОНИ **perekaz24.eu**

Грошові перекази «переказ24» (**perekaz24**) ви можете відправити через Інтернет за допомогою платіжної картки або банківського переказу. Натомість одержувач може отримати гроші в готівці, в американських доларах, в одному з понад 3500 пунктів отримання/відділень в Україні, в тому числі у найбільших банках, таких як: Приватбанк, Укргазбанк, Комінвестбанк, Аккордбанк і Укрексімбанк.

Послуга «переказ24 (**perekaz24**)», яку ми надаємо спільно з фірмою «Трансфер24» (**Transfer24**), – реалізовує швидкі грошові перекази, зокрема з Англії до Польщі. ТОВ «Трансфер24» (**Transfer24 Sp. z o.o.**) має дозвіл на здійснення діяльності у якості національної платіжної установи, виданий Комісією фінансового нагляду.

ІНТЕРНЕТ-ПОКУПКИ З ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН, США І КИТАЮ З ДОСТАВКОЮ В УКРАЇНУ ТА ПОЛЬЩУ

mymeest.com

Доставка покупок
з Європи та Китаю
в Україну.

my.meest.us

Доставка покупок
із США в Україну.

mymeest.pl

Доставка покупок
з Європи та США
в Польщу.

Розуміючи, що не всі інтернет-магазини пропонують доставку товарів в інші країни, ми створили інтернет-сервіси, які допоможуть вам зробити простішим здійснення покупок із-за кордону.

Ми маємо склади в європейських країнах, США та Китаї. Завдяки цьому ви зможете замовити доставку покупок на вашу віртуальну адресу, тобто на один із наших складів, що знаходиться в країні продажу. Далі ви зможете здійснювати управління своїми посилками: об'єднувати їх, замовити нам зробити їх переупаковку або фото! Коли будете готові, легко перешлете свою посилку за адресою в Україні або Польщі.

Також ми можемо купити товар за вас та доставити його за вказаною адресою в Україні.

ЗРУЧНІ ІНТЕРНЕТ-ПОКУПКИ В КИТАЇ

meest-shop.com

Ми спростили доступ до найбільших платформ для здійснення покупок у Китаї, таких як ТаоБао, TMall і 1688 з використанням інтернет-сервісу Meest Shop, що ведеться російською мовою.

Завдяки Meest Shop ви легко зможете знайти й замовити товари, які вас цікавлять. Згодом, за допомогою послуги mymeest.com, здійснювати управління своїми посилками та відправити їх, заадресувавши в Україну. Пропонуємо доставку посилок з використанням авіасполучення, залізницею або морським шляхом.

Тепер ви можете здійснювати покупки в Китаї зручно та без перешкод.

ПІДТРИМАННЯ БІЗНЕСУ E-COMMERCE

Ми підтримуємо транскордонну електронну торгівлю у сфері логістики, допомагаючи фірмам виходити на нові ринки.

Ми запропонували логістичні вирішення магазинам Bonprix, LaModa, Born2be, Notino, Answer.com та NEXТ, які успішно здійснюють поставки своїх продуктів в Україну.

Відправлення посилок,
не виходячи з дому!

ДОСТАВКА ПОСИЛОК З ПОЛЬЩІ ДО УКРАЇНИ

paczkadoukrainy.pl – заповнення
документів та оплата за доставку
відбувається на нашому сайті

ДОСТАВКА ПОСИЛОК З УКРАЇНИ ДО ПОЛЬЩІ

meest-express.com.ua

Швидкі перекази грошей!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ З ПОЛЬЩІ ДО УКРАЇНИ

perekaz24.eu – грошові
перекази онлайн, виплати
готівкою у відділеннях
найбільших банків в Україні

myMeest – покупки без обмежень!

ДОСТАВКА ПОКУПОК З ЗАКОРДОННИХ ІНТЕРНЕТ- МАГАЗИНІВ ЄВРОПИ, США ТА КИТАЮ

mymeest.com – доставка покупок
з Європи та Китаю до України

my.meest.us – доставка покупок
з США до України

mymeest.pl – доставка покупок
з Європи та США до Польщі

Meest' єднає українців у всьому світі!

Компанія Meest з 1989 року розвиває міжнародні поштово-логістичні послуги у 20 країнах світу:

- › доставка посилок
- › доставка покупок з іноземних інтернет-магазинів
- › грошові перекази